

BISTRIŠKA HIŠICA IZ KART

Čas po osamosvojitvi je v življenje prebivalcev občine Ilirska Bistrica zarezal globoke brazde brezizhodnosti, nejevolje, revščine, ki so v veliki meri posledica brezposelnosti, saj se je mnogo podjetij, med njimi tudi nekaj največjih, kot hišice iz kart sesulo v nič. Zadnjemu velikemu polomu smo bili priča lanske pomlad. Nekdaj paradni konj gospodarstva naše občine, Lesonit, je klonil pred pritiski upnikov in uvedel stečajni postopek. Z njegovim stečajem se je povečalo število brezposelnih v občini Ilirski Bistrici od 861 oseb na 1.079, da bi se konec decembra povzpelo na 1.130 nezaposlenih. Koliko delovnih mest smo izgubili v obdobju od osamosvojitve do danes in kakšna je naša prihodnost, če se bo nadaljevala tendenca nezaposlovanja?

Povprečna brezposelnost v ilirskobistriški občini je lani znašala 1.013 oseb ali 16,9 %, kar je več, kot je znašala stopnja brezposelnosti v regiji (11,3 %) ali v državi (14,4 %). Konec lanskega decembra je bilo v občini 1.130 brezposelnih oseb, kar pomeni, da jih je bilo za 19,5 % več kot decembra 1996. Ista primerjava za območno enoto Koper pravi, da je bilo decembra 1997 6.940 brezposelnih oseb to je 3,8 % več kot

brezposelnih oseb, starejših od 40 let, odstotek pa je v letošnjem februarju zaradi stečaja Lesonita večji in znaša 43,5 %. Tudi pri drugih skupinah stanje ni nič boljše. Da pa je delež iskalcev prve zaposlitve v letošnjem februarju (14,8 %) manjši kot preteklo leto (16,9 %), lahko morda pripišemo tudi vse večjemu odhajanju mladih v druge kraje.

Država se seveda preko raznih programov trudi, da bi v okviru Zavoda

reintegraciji ter posebno motivacijo za iskanje zaposlitve. V preteklem letu je bilo v ta program vključenih 21 oseb. Osmim osebam so omogočili program funkcionalnega izpopolnjevanja, ki ga ponudijo samo pod pogojem, da se te osebe lahko zaposlijo po končanem usposabljanju. V program pridobitve strokovne izobrazbe, ki naj bi povečal možnost zaposlitve, pa je bilo vključenih 20 brezposelnih oseb. Največ brezposelnih oseb (41) se je vključilo v usposabljanje na delovnem mestu s sklenitvijo delovnega razmerja. Brezposelne osebe pa se lahko zaposlijo preko programa javnih del, ki naj bi ublažil socialne posledice odkrite brezposelnosti. V preteklem letu je v občini Ilirska Bistrica potekalo šest takšnih programov, v katere je bilo vključenih 20 registrirano brezposelnih oseb. Veliko se jih je vključilo tudi v program samozaposlovanja. Ta program je namenjen predvsem tistim, ki razmišljajo o o podjetništvu in imajo za to tudi možnosti. Lani se je na tak način zaposlilo 5 oseb. Med ukrepe politike zaposlovanja spada tudi povračilo prispevkov delodajalcem, ki se izvaja že četrto leto. V preteklem letu se je na tak način v naši občini skupno zaposlilo 19 brezposelnih oseb.

Podatkov je več kot preveč. Iz vseh pa je razvidno, da je stanje zaposlovanja na Bistriškem katastrofalno. Možnosti za zaposlovanje so izredno majhne, denarja za pospeševanje drobnega gospodarstva je kot vedno premalo za vse, ki bi si na tak ali drugačen način radi v bistriški občini ustvarili svoj kotic pod soncem. Na Republiškem zavodu za zaposlovanje v Kopru pravijo, da je prijavljenih potreb v občini Ilirska Bistrica v povprečju okoli 700 na leto, kar je bistveno manj od ostalih občin oz. upravnih enot v regiji. Očitno še vedno lovimo rep tistih občin, ki jim vedno pritikajo besedico naj, v negativnem pomenu seveda.

Še nekaj mesecev nas loči od konca šolskega leta. Učenci osmih razredov bodo jeseni zasedli dijaške klopi. Kaj pa tisti, ki so končali poklicne, srednje šole ali fakultete? Katere klopi bodo oni zasedli? Očitno tiste najbolj natrpene, ki se nahajajo na bistriškem Zavodu za zaposlovanje.

Ksenija Montani

UVODNIK

Po raziskavi, objavljeni v *Primorskih novicah* oziroma v njihovi *Soboti* 21. marca, je Ilirska Bistrica izrinjena ne samo s prvega mesta ampak celo s prvih treh mest na oddaljeno 13. mesto med sedemnajstimi udeleženci svojevrstnega tekmovanja, ki bi mu lahko nadel naslov »Kje porabimo največ denarja«.

Prvenstvo, ki se je začelo z letošnjim januarjem, vedno znova preseneča. Najprej je v januarskem kolu povedla Ilirska Bistrica, da bi v februarju za vodečima Ankaranom in Pivko zdrknila na 3. mesto in v marcu zdrsela globoko po lestvici navzdol ter pristala na 13. mestu. Sosednji Postojna in Sežana sta se uvrstili še slabše; trenutno pa je najslabša Ajdovščina. Tudi februarškima vodečima ekipama iz Ankarana in Pivke se godi malce slabše, saj sta pristali na 6. oziroma 3. mestu; torej obe za mesto ali dve nižje kot v preteklem kolu. Kaj nam bo prinesel muhasti april?

Glede na pretekle tri mesece bi bili podatki porazni za Ilirsko Bistrico, če bi ugotavljali, kje porabimo največ denarja za odpiranje novih delovnih mest ali kje porabimo največ denarja za spodbujanje podjetništva ali izobraževanja ali kje porabimo največ denarja za urejanje okolja ipd. V tem kontekstu bi 13. mesto med sedemnajstimi, ki jih je zajela raziskava *Primorskih novic*, pomenilo, da zopet lovimo rep tistih naj... katerih naj pa si lahko sami mislite.

Tako pa je omenjena raziskava vzela pod povečevalno steklo denar za vsakdanjo 'špežo', ki ga morajo meščani, krajani ali občani odšteti v sedemnajstih mestih Primorske. V januarju smo bili najdražji na Bistriškem, v marcu pa lovimo rep tistih najcenejših. Da bi vsaj tako ostalo!

Da vsaj tako ne bi ostalo, si najbrž mislijo krajani KS Podgrad, ki si vroče želijo imeti lastno občino. Njihove želje pa so za Ljubljano očitno premalo vroče, saj jih v prestolnici gladko malo ne jemljejo resno. Seveda to ni nič presenetljivega, saj naš konec Slovenije za vlado, parlament in politike (z izjemo poslancev iz naših krajev, ki pa jih nihče ne posluša) očitno ni bil zanimiv prej, ni zanimiv sedaj in ne bo zanimiv jutri. Tako si bomo morali sami priskrbeti reševalno vozilo in še kaj. Verjetno pa bomo morali nekje v prihodnosti tudi sami prekopati traso in zgraditi avtocesto ali malo hitrejšo cesto Postojna - Jelšane, ob Mobitelu in Digitelu konkurirati za koncesijo, da bi si uredili mobilno telefonijo, vzpostaviti bomo morali meddržavne odnose in sporazume s sosednjo Hrvaško, poiskati bomo morali tuje investitorje za naložbe v občini, prilastili si bomo železniško progo Ilirska Bistrica - Postojna in nas ponovno povezali z ostalim svetom itd. Naših potreb in želja, ki jih brez države ne moremo realizirati, je ogromno in ta, o novi občini Podgrad, je samo zadnja, nerazumljivo neuresničena želja enega dela prebivalcev naše občine. Nič novega. Psi lajajo, karavana gre mimo.

K.M.

P.S. Tik pred zaključkom redakcije smo prejeli še vročo novico iz Ljubljane, ki pravi, da se KS Podgrad ne more odcepiti od občine Ilirska Bistrica, ker omenjene občine nimajo v seznamu. Ko (če) jo bodo našli (mogoče so jo dali na seznam sosednjih držav ali celo na seznam kontinentov), bodo vsekakor zadevo še enkrat preverili. Procedura pa se bo izredno zapletla, če občine Ilirska Bistrica ne bo na nobenem seznamu, saj to lahko marsikaj pomeni: ali da jo je referent pozabil vpisati v register občin ali da je ta občina vpisana pod drugim imenom ali da je to občina kakšne sosednje države ali pa da ta občina sploh ne obstaja. Sledeje bi tistim tam zgoraj verjetno še najbolj ustrezalo, saj zanje naše občine, obstajala ali ne, očitno ni.

Vsekakor vas bomo obveščali, kje in kdaj bodo v Ljubljani spoznali, da je v Sloveniji tudi občina Ilirska Bistrica.

upravna enota ILIRSKA BISTRICA leto	št. registrirano brezposelnih (povprečje)	št. prebivalcev	št. delovno spodobnega prebivalstva	delež reg. brez. v delovno spodobnem prebivalstvu v %
1991	753	14.624	9.615	7,8
1997	1.013	14.533	9.950	10,2

Število brezposelnih za delo sposobnih prebivalcev občine Ilirska Bistrica. Vir: RZZZ

decembra 1996, v Sloveniji pa je bilo teh oseb konec preteklega leta 128.572 ali 3,3 % več kot decembra 1996. Stopnja registrirane brezposelnosti je bila v občini Ilirska Bistrica decembra 1997 19,2 %, povečala pa se je zaradi priliva delavcev iz Lesonita. Vse to nas uvršča na 29. mesto slovenskih občin z največjo brezposelnostjo. Kot podatek naj navedem,

za zaposlovanje brezposelnim nudila čim večje možnosti za ponovno zaposlitev. Razni seminarji, tečaji, usposabljanja z delom, pridobivanje strokovne izobrazbe ipd. so samo en del tistega, kar ponujajo. Dolgotrajno brezposelne osebe vključujejo v program psihosocialne rehabilitacije, saj le-ti potrebujejo posebno pomoč pri ponovni socializaciji in

povprečje	1991	1997
povprečno št. brezpos.	753	1.013
ženske	42,6	58,6
stari do 26 let	50,5	27,9
iskalci prve zaposlitve	13,4	14,6
stari nad 40 let (konec decembra)	15,7	42,2

Struktura brezposelnih v letu 1991 in 1997. Vir: RZZZ

da je bila občina Postojna na 56. mestu, občina Sežana na 68. in občina Pivka na 104. mestu.

Iz podatkov je razvidno, da se je od leta 1990 pa do konca leta 1997 število zaposlenih v bistriški občini zmanjšalo od 5.773 na 3.535 oseb, kar znaša kar 38,8 %. Zaposlenost se je najbolj zmanjšala v podjetjih in organizacijah, in sicer za 41,6 %. Povečalo pa se je zaposlovanje pri zasebnikih s 150 oseb v letu 1990 na 419 oseb v preteklem letu.

Najmanj povpraševanja med delodajalci je bilo v preteklem letu za kader z višjo ali visoko šolo (2,0 oz. 1,2 %), največ pa za kader s končano osemletko, poklicno ali srednjo šolo (gradbeni delavci, vozniki avtomobaniki, natakarji in ekonomski tehniki).

Da je iz dneva v dan slabše, nam pove tudi podatek, da smo februarja lani beležili 911 brezposelnih oseb, letos pa 1.089, med njimi pa je kar 50,1 % tistih, ki so že dolgo časa nezaposleni. Stvari se torej ne odvijajo najboljše. Lanskega februarja (61,9 %) in tudi letos (55,3 %) je bilo največ nezaposlenih med ženskami. Podatki kažejo tudi na to, da so kritična skupina brezposelne osebe, stare nad 40 let. Lani februarja je bilo namreč 32,5 %

VELIKA NOČ - POGOJENOST IN SVOBODA!

V čem je resnična veličina, velikost? Pavel Rak, ki opisuje svoja srečanja z atoškimi menihi, spregovori tudi o tem, da so nekateri izmed njih prišli do te popolnosti, da je srečanje z njimi vedno prijetno. Nobenih pregrad namreč ne postavljajo predse, tako da so ljudje v njihovi bližini lahko popolnoma mirni. S svojim duhovnim mirom izničujejo tisti prastari rimski rek: človek človeku volk. Resnična veličina je zato tisto nekaj, kar ni vdiranje v moj svet, temveč omogočanje, da se moj svet pokaže, razkrije.

Tudi to je pogojevanje. Morali bi biti popolnoma ravnodušni do ljudi, do vsega, da bi lahko vsak bil to, kar je?! To je možen ugovor.

ln tudi nanj bi rad odgovoril v uvodu tega skromnega razmišljanja. Krščanstvo razume človeka kot tistega, ki strmi k popolnosti, kot tistega, ki išče izgubljeno podobno Boga v sebi, da bi tako spet odkril svoj obraz, ki bi Boga lahko gledal. Vse, kar mu na poti življenja pomaga k doseganju tega, je dobro. ln samo dobro, samo tisto, ki kaže smer, resnično odgovarja njegovemu iskanju. Z drugimi besedami: človek hoče biti pogojen, če mu ta pogojenost omogoča stopati po poti proti cilju.

Velika noč! Pogojenost, ki jo prinaša ta noč vseh noči, je v njeni svetlobi. Jezus Kristus in velikonočna sveča, ki ga predstavlja, sta osvetlila svet. Jezus Kristus se je postavil na goro sveta (Kalvarijo), da bi to luč lahko videli vsi ljudje. Ni je postavil pod mernik, kot pravi v eni od svojih prilik, temveč na vzvišeno mesto, da jo lahko vidijo vsi.

Od tedaj naprej ta luč ne preneha svetiti. Sveti v cerkvah pred tabernakljem, sveti v srcu njegovih vernikov. Res je, včasih je ta luč pod mernikom. Ne vidi je nihče, niti tisti, ki jo nosi. Vendar se vedno najdejo ljudje, ki razumejo in

spregovorijo. Sveta Terezija Deteta Jezusa o tej priliki namreč razmišlja približno takole: Kaj je ta luč pod mernikom, če ne naša vera, ki naj bi jo pokazali ljudem. Toda njen plamen je treba z ljubeznijo razžareti v sebi.

Velikonočno voščilo in blagoslov, ki ga prinaša, je prav v tem, da bi se nagledali luči, če smo bili predolgo v temi; da bi zaradi te luči - v svetlobi te luči - lahko živeli svoje življenje; da bi zahrepenili po njenem izvoru. Ali ni dan lep, ko se prebuja? Ali ni lepa sveča v temi? Ali niso lepe zvezde in luna na nebu? Ali ni lepo sonce, čeprav nas slepi? Za vso to svetlobo pa mora biti svetloba, ki se javlja v vseh teh svetlobah. Mična mora biti, močna in šibka hkrati, svetloba, ki je več kot svetloba v svojih pojavih. Prijetna kot plamen ognja, močna kot luč sonca, skrivnostna kot svetloba zvezd ...

Pogojenost praznika je v tem, da je luč tista, ki nas razsvetljuje, četudi je človek naredil žarnico, še prej svečo, četudi si je vžgal ogenj sam. Luč prihaja od Boga, osvetljuje zemljo, osvetljuje človeka na njej in osvetljuje dan brez večera, ki je že med nami, če je v nas ta luč, ki pa bo nastopil, ko bo Beseda spregovorila zadnjo besedo, ko bodo umolkili vsi jeziki, ko se bodo pripognila vsa poglavarstva, ko bo prišel večni Tretji dan.

Svoboda je v sprejetju luči. S pesnikovimi besedami (A. Gradnik) je prepuščanje žaru ognja:

"Naj žar se širi, vžiga naj požar
in naj ogreva bednih src puščave,
zvok valovi v višine in dalje
in radosti naj bo in tugi dar."

Viljem Čušin

KRAJEVNE SKUPNOSTI

DELAVNI BODO VSE LETO

Uspehi in rezultati preteklega leta so v KS Knežak še en dokaz, da se z lastnim delom in trudom lahko veliko doseže. Brez sodelovanja seveda ne gre, zato si bodo v tej krajevni skupnosti prizadevali animirati čim več ljudi za delo v vaških odborih in Svetu krajevne skupnosti. Množično sodelovanje pa bodo še kako potrebovali, saj načrtujejo občne zборе, izvedbo ankete o uvedbi samopriskevka, dve okrogli mizi (Obe predvideni okrogli mizi bosta govorili o podeželju in življenju na vasi. Prva z naslovom *Revitalizacija naših vasi* bo povezana z Notranjsko-snežniškim parkom, druga *Poživitev kulturnega in športnega življenja na vasi* pa bo povezana z ustanovitvijo društva PIŠKOTEK.), kulturne, zabavne in druge prireditve ter seveda obsežna investicijska dela. Celoten finančni plan za leto 1998 znaša 27,5 milijona tolarjev, vanj pa ni všteta rekonstrukcija ceste skozi Knežak, saj jo financira DRSC.

Pri investicijah pa se seveda kaj lahko zatakne, predvsem zaradi financiranja le-teh. V KS Knežak se zavedajo omenjene problematike, vendar kljub temu načrtujejo kar velik investicijski zalogaj za letošnje leto. Vsekakor je na prvem mestu **rekonstrukcija ceste skozi Knežak**, ki je vredna 50 milijonov tolarjev, in hkratna **ureditev pločnika** za katero bo treba priskrbeti dodatnih 10 milijonov tolarjev občinskega denarja. V naslednjih letih se bodo zato morali odpovedati investicijskim sredstvom. Iz občinskega proračuna naj bi bila dobljena tudi sredstva za ureditev **ponikovalnice na Baču**, saj v KS Knežak smatrajo, da jim je občina dolžna del oškodnine zaradi neurja leta 1995. V vseh treh vaseh (Bač, Koritnice in Knežak) dajejo močan poudarek **na čistem in urejenemu okolje**, zato načrtujejo čiščenje obstoječih kanalizacijskih sistemov in ureditev divjih odlagališč odpadkov z ureditvijo zbiranja in odvoza kosovnih odpadkov ter iskanjem primernih lokacij za gradbeni material. Hkrati v vsaki vasi načrtujejo vsaj dve čistilni delovni akciji, skupaj s študijskim krožkom *Uredimo naš kraj* pa pripravljajo izdajo zgibanke, s katero naj bi prebivalce opozorili, kako važna je skrb za urejeno in čisto okolje. V skladu z veljavnim občinskim odlokom pa bodo vztrajali tudi pri odstranitvi vaških ruševin.

Skrb za lepšo podobo kraja pa se odraža skozi ves plan za letošnje leto. Urejanje parkov in zelenic, čiščenje vasi, kršenje ob praznikih ter ureditev prostorov KS in okolice le-teh bodo izvajali z lastnimi in občinskimi sredstvi. Ureditev protipožarnih poti ter posnetek stanja in ureditev pokopališča Knežak pa bodo prijavili v javna dela. Kulturne spomenike bodo ustrezno označili ter jih skušali predstaviti širši javnosti preko lokalnih časopisov in

radia, uredili pa bodo tudi njihov seznam in kataster. Spomladi naj bi se končala tudi dela pri obnovi studenca na Baču. Za grad **Kalc**, ki ga je zob časa že dodobra načel, bodo skušali poiskati načine za obnovo ter ureditev njegove okolice. Pri tem pričakujejo tudi podporo občine Pivka in širše skupnosti. Z odmevno prireditvijo ob obovi grobnice in močno medijsko akcijo bodo skušali ponovno spomniti čim večji krog ljudi o pomenu gradu in **Miroslava Vilharja** za naše kraje in Slovenijo. Ureditev in vzdrževanje hudournika Potok (ureditev je bila speljana leta 1995) je tudi eden od problemov, ki zaradi poplavljanja in odnašanja zemlje pesti prebivalce te krajevne skupnosti. Ppri podjetju Hidro Koper in pri vodnem gospodarstvu bodo ponovno zahtevali, da še enkrat uredijo hudournik ter vzdržujejo sanirani odsek.

Krajanom Bača, Koritnic in Knežaka zlepa ne bo zmanjkalo dela. Ureditev avtobusnih postajališč, osvetlitev igrišča pri šoli, ureditev dodatnih športnih igrišč in balinišča na Baču, ureditev mlake in njene okolice na Selu ter ureditev zajemanja vode ob večjih požarih, napeljava kabelske televizije, gradnja pločnika proti Baču, ureditev in širitev pokopališča itd. je dolg spisek vsega, kar bo potrebno postoriti v prihodnjih letih. Prav zaradi tega bo še letos potrebno pripraviti **dolgoročen plan dela KS in investicij**, ki ga bodo potrebovali tudi za utemeljitev potrebe po samopriskevku.

Zdajšnji Svet KS letos zaključuje svoj mandat in upa, da je z dosedanjim delom upravičili zaupanje volivcev, občine Ilirska Bistrica in sponzorjev. Želja je veliko, denarna sredstva pa so omejena. Tega se v KS Knežak zelo dobro zavedajo. Pravijo pa, da se da veliko narediti z majhnimi denarnimi sredstvi in s sodelovanjem čim večjega števila prebivalcev.

ODMEVI

NAČRTI DOMA STAREJŠIH OBČANOV ILIRSKA BISTRICA

V Delu je bil 3.3.1998 objavljen članek (poročilo z zasedanja občinskega sveta) s provokativnim naslovom: "Skoraj nov dom starejših občanov bodo preurejali", potem pa smo 15.3.1998 še v Snežniku brali članek "Gradnja dnevnega centra" s podobno vsebino. Iz obeh člankov je izzvenelo, da so svetniki dali domu "črno" piko. Čutim dolžnost, da bralcem obeh časopisov (pa tudi svetnikom) prikažem še našo plat medalje.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je pripravilo *Program razvoja varstva starejših oseb na področju socialnega varstva v Sloveniji do leta 2005*. 18.12.1997 ga je sprejela Vlada RS. S programom so si zastavili naslednja cilja:

- razvoj institucionalne mreže (zagotovitev 3800 dodatnih mest)
- razvoj organiziranih storitev v bivalnem okolju (pomoč na domu, razvoj dnevnih centrov).

Ministrstvo je 8.1.1998 pozvalo vse občine v Sloveniji (ker naj bi bile le-te nosilke organizirane skrbi za starejše), ki do leta 2005 načrtujejo kakršnokoli investicijo na tem področju, da do 28.2.1998 oddajo vlogo za uvrstitev predlagane investicije v javne zavode do leta 2005 s prilogami:

1. investicijsko projektno nalogo
2. sklep občinskega sveta (svetov) o odločitvi za sofinanciranje.

Na našo iniciativo smo se 6.2.1998 s pristojnimi na občinski upravi pogovarjali o načrtih varstva starejših v naši občini in o vsebini vloge. Ob tej priliki smo izročili tudi pismeni predlog naših načrtov. Eni in drugi smo se dogovorili smo se tudi o rokih in nalogah, ki jih moramo opraviti. Naloge so bile opravljene v skladu z dogovorom. Očitki o prepozno dostavljenem gradivu so neutemeljeni. Zlonamerna in neresnična je bila tudi trditev, da komaj nekaj mesecev po izgradnji preurejamo dom.

Zavezstost ostalih občin po Sloveniji (vloge je oddalo 88 občin) ste lahko v prvih dneh spremljali po vseh medijih.

Naši načrti za obdobje do leta 2005 so naslednji:

- zmanjšati želimo število postelj

v sedaj 6-posteljnih sobah (Te so bile grajene po tedaj veljavnih normativih. Žal so bili ti bolj prilagojeni državnemu proračunu kot potrebam ljudi.) in pridobiti te postelje z nadomestno gradnjo. K tej gradnji pa bi priključili prostore za dnevno varstvo (dnevni center). V **dnevnem centru** bi starejše osebe preživele določen čas dneva, ko so svojci odsotni (na delu, dopustu...), starejši pa potrebujejo varstvo, nadzor, prehrano, zdravstveno ali socialno oskrbo, okupacijo, razvedrilo...

Pomoč na domu, ki jo sedaj opravlja Rdeči križ in preko javnih del tudi Center za socialno delo, bi radi organizirali pod našo streho. Ponudba bi obsegala:

- osebno nego (pomoč pri vstajanju, oblačenju, hranjenju, kopanju...)
- gospodinjstvo pomoč (čiščenje, pranje, likanje, kuhanje, urejanje raznih zadev...)
- socialno kontrolo (kontrola osebne varnosti)
- zdravstvene storitve.

V daljnji prihodnosti pa načrtujemo tudi telekomunikacijsko pomoč (t.i. life line), če se bo pojavilo povpraševanje po tem načinu pomoči.

Vsi se staramo, zato bi se morali zavedati problemov, ki jih prinaša staranje, in se soočiti z njimi. Morali bi si ustvariti pogoje za zdravo staranje, da bi ostali čim dlje dejavni. Ko pa ne bi več zmogli skrbeti zase, bi lahko po možnosti zbirali med različnimi oblikami pomoči, ki nam bodo omogočile dostojno življenje.

Marija Šlenc Zver
Direktorica Doma starejših občanov

GOSPODARSTVO

V PLAMI-PUR PRVE DIVIDENDE

Delničarji podgrajske Plame-pur so na prvi skupščini 16. marca odločili, da del ustvarjenega dobička v višini 114,5 milijonov tolarjev iz obdobja od 1993 do 1996 namenijo za izplačilo dividend. Delničarji tega najuspešnejšega podjetja ilirskobistriške občine bodo za vsako delnico dobili dividendo v bruto znesku 50-tih tolarjev. Skupni znesek izplačanih dividend bo znašal 34,5 milijona tolarjev, ostanek 80-tih milijonov tolarjev pa bo ostal nerazporejen.

Na skupščini so izvolili nov nadzorni svet, ki ga vodi **Damijan Krt**, v njem pa so še **Julijana Bratič** in **Igor Bratina** ter predstavnik sveta delavcev **Milan Mikolj** in **Franci Dovgan**. Še isti dan je nadzorni svet imenoval **Radoša Gregorčiča** za direktorja družbe, ki bo to nalogo opravljal nadaljnjih pet let.

Delničarji so s tem potrdili poslovno usmeritev tega uspešnega 245-članskega kolektiva, ki na tuje trge izvozi 65 odstotkov proizvodnje. Spodbudni pa so tudi rezultati poslovanja v preteklem letu. Kar 303 milijonov tolarjev ali 9 odstotkov vseh prihodkov so namenili za posodobitev tehnološke opreme in ustvarili 128 milijonov tolarjev dobička (glede na nerevidirano bilanco uspeha). V primerjavi z letom 1996 so za 22 odstotkov povečali obseg poslovanja tako količinsko kot vrednostno, izboljšali paleto izdelkov ter za 17 odstotkov povečali produktivnost. Bistveno so zmanjšali zadolženost in izboljšali likvidnost, tako da so večino

naložb financirali z lastnimi sredstvi. Certifikat kakovosti ISO 9001, ki so ga prejeli sredi preteklega leta, je samo še potrdil kakovost njihovega poslovanja.

O poročilu za leto 1997 in delitvi dobička bo skupščina delničarjev odločala predvidoma v drugi polovici tega leta.

V.V.

Iščemo samostojne podjetnike in pravne osebe za širjenje in organiziranje prodajne mreže zelo zanimivih artiklov na področju Primorske in Notranjske.

Informacije na telefon:
062/656-031 ali
061/142-59-10.

NEUREJENA NEPROMETNA SIGNALIZACIJA

Iz dneva v dan smo priča takšni ali drugačni neurejenosti. Le-ta je na našem načinu postala stalen spremljevalec življenja prebivalcev ilirskobistriške občine. O neurejenosti in nečistoč domačega kraja smo spregovorili tudi v decembrski številki Snežnika. Nekaj mesecev prej pa smo pokazali tudi nedoslednost pri izvajanju določb, ki so zapisane v Odloku o neprometnih znakih in plakatiranju v Občini Ilirska Bistrica. Da, tudi neurejena neprometna signalizacija kaže na odnos do uredjenosti in podobnosti domačega kraja.

Naključnemu opazovalcu, ki prebira razna obvestila in reklame takšnih ali drugačnih tabel, tablic ali panojev, postane takoj jasno, da vladajo velika neurejenost pri postavljanju neprometnih znakov v naši občini.

Ta je še toliko bolj presenetljiva, če vemo, da je v veljavi **Odlok o neprometnih znakih in plakatiranju v Občini Ilirska Bistrica** (objavljen v št. 27/96), ki ureja postavljanje vzdrževanje in odstranjevanje neprometnih znakov. Zato so bili javnim razpisom izbrani koncesionarji, ki naj bi zgradili enoten sistem reklamiranja in usmerjanja, pridobili ustrezno dokumentacijo, neprometne znake vzdrževali ter plačevali komunalno takso v skladu z občinskim odlokom. Med neprometne znake, ki jih ureja ta odlok spadajo: veliki 'jumbo' plakati, svetleče reklamne table, reklamne table, usmerjevalne table in table za plakatiranje.

In kdo so koncesionarji? Za velike 'jumbo' plakate in svetleče reklamne table se obrnite na Metropolis - Media d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 25, Ljubljana, tel. 061/159 11 62. Na KAAS Podgrad, Podgrad 116, tel. 067/85 463 se obrnite za reklamne in usmerjevalne table, Komunalno stanovanjsko podjetje Ilirska Bistrica, Prešernova 7, tel. 067/81 190 ali 42 188 pa je pravi naslov za table za plakatiranje.

Kot so dejali na občini Ilirska Bistrica, že dalj časa ugotavljajo, da večina neprometnih znakov v občini postavljena v neskladju s tem odlokom. To pomeni, da so neustrezno in neenotno oblikovani ter da je večina neprometnih znakov postavljena brez ustreznih dovoljenj.

Zaradi očitne neurejenosti bodo občini seveda ukrepali. Najprej bodo vse, ki nimajo v skladu z odlokom postavljene reklamne, usmerjevalne in drugih tabel, usmerili k enemu od koncesionarjev. Če se stanje po enem mesecu od prejema obvestila ne bo spremenilo, bodo vse te neurejene neprometne znake odstranili, stroške pa zaračunali tistim, ki so postavili sporne table.

KANDELABER

Ob ulicah in cestah stoji veliko drogov javne cestne razsvetljave. V Župancičevi, ob malem parkirišču pri starem otroškem vrtcu, pa eden izmed njih že dolgo čaka. Kot da ga drži trajna omotica ali vinska vrtoglavica. In nihče mu ne pomaga. In nihče ga ne legitimira, da bi izvedel, kje je njegovo stanje in ga rešil iz tega tako neudobnega položaja. Najbrž pa je že vse dobro znano, toda zakaj takšno obotavljanje?

ispress

POBUDE

Nova občina Podgrad PONOVO NEUSLIŠANI

Predlog Odloka o razpisu referendumu in določitvi referendumskih območij za ustanovitev občin ter za določitev oziroma spremembo njihovih območij in razpisu referendumu za spremembo imen in sedežev občin je bil uvrščen na dnevni red redne seje Državnega zbora.

Ko je že kazalo, da je vse izgubljeno, se je pri prebivalcih KS Podgrad in KS Hrušica zopet pojavilo upanje, da njihova želja po lastni občini le ne bo ostala neuslišana. Vendar se vse vedno ne izteče tako, kot si želimo.

Predlog dopolnitve navedenega odloka, ki ga je podal bistriški poslanec **Vladimir Celigoj** (SDS), je bil vložen v skladu z zahtevano proceduro in pečatiran s strani službe Državnega zbora ter dostavljen v parlament kot gradivo k točki dnevnega reda: *Predlog odloka o razpisu referendumskih območij*. Služba za lokalno samoupravo vlade Republike Slovenije je pobudo oz. vlogo **KS Podgrad** in **KS Hrušica** uvrstila v pregled pobud in vlog za ustanovitev novih občin, ni pa ga uvrstila na seznam predloga odloka. Komisija za lokalno samoupravo DZ je upoštevala v nekaterih primerih mnenje in predloge vlade, v nekaterih primerih je imela do vladnih predlogov odklonilno stališče, da bi spet pri ostalih primerih soglašala z vlado in podprla njeno negativno mnenje za ustanovitev novih občin. DZ se je na svoji seji odločal le o predlogih, ki mu jih je posredovala komisija za lokalno samoupravo, o vseh ostalih pa ne. Tako je Podgrad izvisel v tej določitvi referendumskih območij za ustanovitev novih občin.

Poleg tega pa je **KS Starod** protestirala, ker sta jo KS Podgrad in KS Hrušica predlagali za referendumsko območje, saj se je KS Starod izrecno pisno opredelila, da hoče ostati v občini Ilirska Bistrica. Kako je z vprašanjem enotnosti oz. neenotnosti krajevnih skupnosti, pa je stvar, ki jo pri takih odločitvah in planih nikakor ne gre prezreti in zanemariti.

OBČNI ZBOR PGD ILIRSKA BISTRICA

Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Ilirska Bistrica smo se v petek, 20. marca, zbrali na letni volilni občni zbor v prostorih podjetja Transport. Udeležili so se ga predstavniki Gasilske zveze Ilirska Bistrica, predstavniki gasilskih društev naše občine in predstavniki pobratenega društva DVD Opatija. Povabljeni so bili tudi predstavniki občine, ki se povabilu žal niso odzvali.

Zbrane je pozdravil predsednik društva Pavel Maurič. Predstavil je uspehe, ki jih je društvo doseglo v času njegovega predsednikovanja. V preteklih petih letih smo pričeli z izgradnjo novega gasilskega doma v Trnovem. Ker skušamo v društvu stopati v korak s časom, nenehno izpopolnjujemo naše znanje in nabavljamo sodobno zaščitno opremo. Z Upravo za zaščito in reševanje RS smo podpisali pogodbo za tehnično reševanje v cestnem prometu. V ta namen smo nabavili sodobno vozilo Nissan Patrol s pripadajočo opremo. Člani našega društva so se usposabljali za tehnično reševanje v Izobraževalnem centru na Igu. Iz nacionalnega programa Kras smo prejeli terensko vozilo Bremach z visokotlačno napravo za gašenje požarov v naravi, ki jo s pridom uporabljamo.

V letu 1996 smo organizirali svečanost ob 110 letnici Prostovoljnega gasilskega društva Ilirska Bistrica, ki so se je udeležili visoki predstavniki Gasilske zveze Slovenije. Z županom občine Ilirska Bistrica smo podpisali koncesijo za opravljanje javne lokalne gasilske službe. Tako smo dosegli, da spada PGD Ilirska Bistrica med osrednje enote v občini. Za preprečevanje ekoloških nesreč smo nabavili vozilo VW transporter in osnovno opremo, ki se uporablja ob razlitju nevarnih snovi. Glede na veliko število požarov v naravi smo pogrešali primerno vozilo, zato smo nabavili sodobno terensko vozilo Nissan Cab s pripadajočo opremo.

Iz predsednikovega poročila je bilo razvidno, da je bilo veliko storjenega za razvoj PGD Ilirska Bistrica. Zato so v veliki meri zaslužni vsi člani, ki opravljajo svoje poslanstvo s svojim nesebičnim in požrtvovalnim delom. Žal pa moramo ugotoviti, da se pri občinskem financiranju gasilstva na Bistriškem.

Izvedene so bile volitve in občni zbor je potrdil novo vodstvo. Za predsednika je bil izvoljen Janko Slavec, za poveljnika Cvetko Rojc. Sprejet je bil program za leto 1998. Gasilci smo sklenili povečati aktivnosti na operativnem in preventivnem področju, ter pri vključevanju novih članov v našo družbo.

Občni zbor je na predlog Upravnega odbora prvič v zgodovini društva podelil časten naziv 'Častni predsednik društva' Branku Mizguriju, ki je več let opravljal funkcijo predsednika in vidno pripomogel k razvoju društva. Plaketo gasilskega veterana za dolgoletno delo v gasilski organizaciji je prejel Franc Slavec. Novo izvoljeni predsednik PGD je podal vizijo in poglede na svoj petletni mandat. V upanju na uspešno vodenje društva z novim vodstvom smo zaključili občni zbor.

Primož Baša, PGD Ilirska Bistrica
Slika: Vojko Čeljigoj

ENERGETIKA IN VARČEVANJE Z ENERGIJO

VTISI S SEJMA ENERGIJA IN VARČEVANJE BAUMAT 98

Wels, manjše mesto na severu Avstrije, leži v neposredni bližini Linza in postaja vse bolj znano po sejmu BAUMAT 98, to je največjem specializiranem sejmu naprav in opreme za izkoriščanje vseh vrst energijskih virov in varčevanje z vsemi oblikami energije v Evropi. Sejem, ki ga kljub temu, da na njem ni nepotrebne sejemske kramarije, pogoste sprmljevalke naših sejmov, obišče preko 100.000 ljudi dnevno.

Na tem sejmu je zagotovo možno opaziti, da prevelika raba klasične energije in vse posledice v zvezi z njeno rabo, močno skrbijo predvsem tiste države, ki so veliko bogatejše od naše in ki bi jim, gledano z našimi očmi, kupovanje energije ne smelo biti problem. To dejstvo je vidno na vsakem koraku od organiziranosti energetske svetovalnih služb do možnosti in sredstev, s katerimi razpolagajo in jih vlagajo v razvoj naprav za racionalno rabo klasičnih vrst energije, oziroma naprav za izkoriščanje vseh vrst alternativnih virov energije: sonca, vetra, biomase in energije, akumulirane v okolici. Glavni poudarek sejma je energetsko varčna gradnja in uporaba energetsko varčnih ogrevalnih sistemov ter energetsko varčnih aparatov in naprav v gospodinjstvih.

Osrednji prostor razstavne hale je bil na razpolago energetskim svetovalcem iz Avstrije, ki so delili brezplačne nasvete in celo kopico

propagandnega materiala v obliki prospektov ali brošur z nasveti. Zunanji razstavniki prostori so bili na razpolago proizvajalcem naprav za kurjenje biomase ter proizvajalcem naprav za izkoriščanje sončne energije in energije vetra.

Posebej zanimivi so bili sistemi za kurjenje biomase, ki so popolnoma avtomatizirani, izkoristki kotlov pa so izredno visoki - preko 90%. V Avstriji pridobivajo s kurjenjem biomase že okrog 40% energije za ogrevanje, pri nas pa kljub temu, da je pokrajina približno enako ali še bolj poraščena kot v Avstriji, tega ekološko neoporečnega goriva skoraj ne uporabljamo. Izredno veliko je bilo proizvajalcev sončnih celic. Vse večje število teh proizvajalcev in najbrž tudi vse cenejši osnovni materiali, iz katerih so celice izdelane, so vzrok, da so cene celo najkvalitetnejših sončnih celic, to je mono kristalnih z izkoristki do 20%, postale že zelo sprejemljive in je

njihova praktična uporabnost, seveda ob uporabi energijsko varčnih aparatov in žarnic, že zanimiva. Trendi samega ogrevanja objektov gredo vedno bolj v smer nizkotemperaturnega stenskega in talnega ogrevanja.

Velik poudarek je bil tudi na kvalitetnejšem stavbnem pohištvi. Od zasteklitve, pri kateri je toplotna prehodnost $k = 1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$ praktično že standard; (za primerjavo vzemimo termopan zasteklitev, ki ima $k = 3,0 \text{ W/m}^2\text{K}$; z njo izgubljamo 3x več energije), do okvirov, ki so v glavnem leseni ali plastični s komorami, zapolnjenimi z izolacijskimi materiali. Pomemben element izkoriščanja sončne energije so tudi zastekljeni atriji in zimski vrtovi.

Zanimivo je tudi razmišljanje o hišah, ki ne potrebujejo ogrevanja. V tej smeri so že na razpolago materiali za izvedbo zunanjih sten s koeficientom toplotne prehodnosti $k = 0,02 \text{ W/m}^2\text{K}$. Take zgradbe naj bi se ogrevale že s toploto, ki jo oddajajo žarnice, vendar pa je vprašljivo prezračevanje teh zgradb. Torej zadeva še ni zrela za široko rabo.

Žal vam ne morem povedati, kaj vse je bilo možno videti na tem sejmu, ker mi je zmanjkalo časa za podroben ogled razstavnih prostorov. Sejem si je bilo koristno ogledati, škoda le, da je bil tako daleč.

Jože Šircelj

AKTUALNO

Šest vprašanj direktorici Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica dr. Ivici Smajla
KAKO POTEKA
HUMANITARNA AKCIJA?

Marca je v naši občini stekla humanitarna akcija zbiranja denarja za nakup novega reševalnega vozila. Nosilec akcije je, ob podpori postojnskega Radia 94 in pokroviteljstvu župana občine Ilirska Bistrica Stanislava Prosenca, bistrški Zdravstveni dom. Akcijo pa podpira tudi občinski svet, saj so se svetniki v ta namen odpovedali eni sejnini.

Zakaj je do te akcije prišlo, smo v prejšnji številki Snežnika (št. 5, 15. marca) že pisali. Vsakega davkoplačevalca pa nehote zbode misel na potratno državo, ki pridno pobira davke, ko pa je za financiranje na vrsti neka periferna občina, tega denarja ni; če pa je, ga je absolutno premalo. Jok in stok pri vsem tem seveda ne pomagata nič. Če hočemo živeti in delati v tem koncu Slovenije, si moramo, tako kot vedno, pomagati sami. S tem seveda državno upravo razvijamo in ji jemljemo precejšen del bremena, ki bi ga bila dolžna sama nositi, pa vendar... Vozilo je namenjeno nam in samo nam. Na žalost si ga moramo na tak ali drugačen način poskušati priskrbeti sami.

Direktorica ilirskobistriškega Zdravstvenega doma dr. Ivica Smajla je vzela vajeti za nakup reševalnega vozila trdno v svoje roke. Prepričana je, da nam bo vsem skupaj uspelo priti do novega vozila.

Komu je vozilo namenjeno?

Vozilo je namenjeno vsem nam, ki živimo v tej občini ali se samo peljemo skozi njo.

Zakaj potrebujemo novo reševalno vozilo?

Stara reševalna vozila so dotrajana, stara od 5 do 7 let, in niso zadostno opremljena. Za pravočasno in pravilno ukrepanje potrebujemo dodatno opremo za pravilno oskrbo bolnika ali ponesrečenca med transportom. Če je potrebno, mu že pred njim nudimo nujno medicinsko pomoč. Katera oprema je potrebna? Oprema za dovajanje kisika, EKG, defibrilator, stojalo za infuzijo ter ostale aparature za spremljanje življenjskih funkcij.

Kakšen je odziv občanov, bolnikov, podjetij...

Akcija je se je šele sedaj dobro začela, zato je težko dati oceno o odzivu.

Koliko denarja se je že zbralo?

Do 23. marca se je nabralo več kot 600 tisoč tolarjev, predvsem od posameznikov. V naslednjih dneh bodo občinski svetniki v skladu s sklepom, sprejetim na 4. izredni seji 12. marca, nakazali sejnino v višini cca 180 tisoč tolarjev. Obljub pa je še. O prilivu in

imenih donatorjev bomo sproti obveščali javnost.

Koliko denarja bosta za vozilo namenili občina in država in kdaj?

Vlogi za potrebna denarna sredstva sta bili poslani že jeseni 1997 na občino Ilirska Bistrica in Ministrstvo za zdravstvo. Upam, da bo delež sredstev približno tako velik, kot so naše želje. Odgovorov na obe prošnji pa še nimam! Zdravstveni dom bo sam prispeval sredstva v višini cca 3 milijonov tolarjev za nakup potrebne medicinske opreme, cena samega vozila (kombija) pa se vrti okoli 7,5 milijona tolarjev.

Bo Zdravstveni dom organiziral še kakšno podobno akcijo?

Če to preživim - verjetno nikoli več nobene, vsaj v času mojega mandata ne!

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem občanom in sodelavcem, ki so mi na kakršenkoli način pomagali - tudi s sugestijami. Hvala tudi skeptikom, saj sem zaradi njih še bolj trmasta!

Ksenija Montani

Radio 94 d.o.o.
Kolodvorska 5a
6230 Postojna
067/25-123 in 24-150

ČLOVEŠKO ŽIVLJENJE JE KOT POPEK,
KI SE RAZRASTE V CVET,
JE KOT VAL MORJA,
KI SE STALNO OBNAVLJA
IN SE NIKOLI NE IZRAVNA.

KO PA SE KONČNO UMIRI,
CVET DOZORI, SE POSUŠI
IN NAZOBČANA ČRTA SE IZRAVNA.

Nekaj nas je, ki smo svoje življenje in znanje posvetili temu, da bi čim dlje ohranili vzvalovano črto.

Ta boj neštetokrat dobimo, ko pa ga izgubimo, žalost izgube zasenči vse uspehe.

Da bi bilo teh izgub čim manj, potrebujemo več od volje in znanja - potrebujemo sodobno tehniko, sodobno reševalno vozilo!

KO JE ŽIVLJENJE NA NITKI,
MORAJO IMETI VSI ENAKE MOŽNOSTI
IN CENA ČLOVEKOVEGA ŽIVLJENJA NAJ OSTANE
E N A K A.

Sodobno reševalno vozilo nam bo omogočilo hiter prevoz in kvalitetno oskrbo bolnika od mesta nesreče do ustreznih zdravstvenih centrov, od katerih je Ilirska Bistrica oddaljena vsaj eno uro vožnje.

ENA URA JE 60 NESKONČNO DOLGIH MINUTK,
V 1 MINUTI SE SRCE STISNE PRIBLIŽNO 70 KRAT
ALI V NJEJ LAHKO ZA VEDNO UGASNE...

Da se to ne bi dogajalo, kličemo na pomoč ljudi dobre volje, posameznike in podjetnike.

Darujte svoje prispevke na številko ŽR
52210 - 603 - 30778
s pripisom za reševalno vozilo.

Akcijo podpira Radio 94, Občina Ilirska Bistrica z županom Stanislavom Prosenom, da bomo to pomlad zbrali dovolj sredstev za nakup novega, hitrega, dobro opremljenega reševalnega vozila.

Posvetilo župana:

"NAJ CVET OSTANE CVET IN ŽIVLJENJE NEMIRNI VAL."

Seznam darovalcev za reševalni avto do 19. 3.1998, ki so skupaj darovali 690.870 SIT: Mizarstvo Janez Rojc, Pekarna Slava, Ema Ceglar, Franko Štemberger, Margita Gertner, družina Samsa, Franc Iskra, Jadran Zadel, Vladimir Godec, Romana Žužek, Jožef Derencin, Bess d.o.o., Zaloker-Zaloker, Zavod za varovanje narav. in kult. dediščine, Rajko Jenko, Pecivo Ljubica, Cvet. Luči Kreševič, Danilo Ivančič, Klavdija Jurkovič, Dolores Jurkovič, Denis Iskra, Klavdij Madotto, Kristina Logar, Milka Prosen, Marija Kirn, Erika Jug, Občina Ilirska Bistrica, Bogdan Rolih, družina Rolih, dr. Ivica Smajla, Ema Hrvatin, Liborija Kreševič, Pekarna Mlinotest, Stanko Benigar ter šest neimenovanih občanov. Darovalcem, katerih imen nismo objavili zaradi tehničnih težav, se opravičujemo. Njihova imena bomo objavili takoj, ko bodo znana.

Zdravstveni dom

DROBNO GOSPODARSTVO

Pripravlja: Alenka Penko, Območna obrtna zbornica Ilirska Bistrica

LETNI DOPUST

Zasebni delodajalci in pri njih zaposleni delavci zadnje čase pričakujejo od zbornice odgovor na vprašanje v zvezi z letnim dopustom, zato smo se tokrat namenili napisati nekaj besed o tej temi.

Pravica do letnega dopusta je urejena v 31. členu Zakona o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja, v Zakonu o delovnih razmerjih in konvenciji Mednarodne organizacije dela šteje 132 o plačanem letnem dopustu.

Minimalno trajanje letnega dopusta za delavce, zaposlene pri zasebnih delodajalcih, ureja 21. člen Kolektivne pogodbe med delavci in zasebnimi delodajalci, najdaljše pa 5. točka 22. člena.

Delavec ima v posameznem koledarskem letu pravico do letnega dopusta, trajajočega najmanj 18 delovnih dni, ne glede na to, ali dela poln ali krajši delovni čas od polnega. Letni dopust nad 12 delovnih dni lahko delavec izrazi najkasneje do 30. junija naslednjega koledarskega leta. V primeru, ko je bil delavec v tekočem koledarskem letu odsoten zaradi bolezni, če je bila delavka na porodniškem dopustu ali dopustu za

nego in varstvo otroka, pa letnega dopusta sploh ni mogla izrabiti, ga lahko v celoti izrazi do 30. junija v naslednjem koledarskem letu.

Dolžino letnega dopusta se določi v pogodbi o zaposlitvi, ob upoštevanju osnov in meril 22. člena prej citirane kolektivne pogodbe. Prav tako se vse kasnejše spremembe, ki vplivajo na določitev dolžine letnega dopusta, ugotavljajo in upoštevajo neposredno na podlagi tega člena, ne da bi se pri tem spremenila pogodba o zaposlitvi.

O dolžini letnega dopusta obvesti delodajalec delavce na začetku vsakega koledarskega leta.

Osnove za odmero letnega dopusta so:

- delovni pogoji,
- zahtevnost dela,
- delovni uspehi delavca,
- pokojninska doba delavca in
- socialne in zdravstvene razmere, v katerih delavec živi.

GRAFIČNA DEJAVNOST

Sekcija grafično-papirnih dejavnosti pri Obrtni zbornici Slovenije organizira dvodnevni brezplačni strokovni seminar za člane območnih obrtnih zbornic, ki se ukvarjajo z grafično dejavnostjo, in sicer 23. in 24. maja v hotelu Maestoso v Lipici.

Tema seminarja: vodenje in upravljanje v malih podjetjih, sitotisk, avtorske pravice, ekologija v grafiki in številne druge zanimive teme.

RAZSTAVA OBRTI V ČASU BISTRIŠKIH DNEVOV

V letošnji program dela naše zbornice smo zapisali tudi organiziranje razstave izdelkov in storitev naših članov v času tradicionalnih Bistriških dnevov. Časa za priprave ni veliko, zato že sedaj vabimo vse zainteresirane, da nam čim prej sporočite, ali nameravate sodelovati na razstavi, kakšne so vaše potrebe po prostoru itd.

KAJ MENITE O SKLADU ZA IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV?

Kolektivna pogodba med delavci in zasebnimi delodajalci predvideva ustanavljanje posebnih skladov za izobraževanje delavcev. Sklad ustanovita podpisnika kolektivne pogodbe (zbornica in sindikati), in sicer za območje ene ali več občin. Sklad je samostojna pravna oseba in za svoje obveznosti odgovarja z vsemi svojimi sredstvi. Po predstavnikih so v skladu enako zastopani delavci in zasebni delodajalci, ki jih zaposlujejo.

O financiranju sklada govori 33. člen kolektivne pogodbe:

Z namenom, da se zagotovi organizirano izobraževanje delavcev ob delu in iz dela, se iz dohodka obratovalnice zasebnega delodajalca, ki uporablja dopolnilno delo drugih delavcev, zagotavlja za te namene poseben prispevek za izobraževanje.

Prispevek znaša najmanj 1% od osnove, ki jo predstavljajo obračunani bruto osebni dohodki delavcev v obratovalnici, zasebni delodajalci pa ga plačujejo v sklad.

Tako zbrana sredstva se smejo uporabljati izključno samo za potrebe izobraževanja delavcev.

Po podatkih Zveze svobodnih sindikatov Slovenije takšni skladi delujejo povsod po Sloveniji, izjema naj bi bile le občine Cerknica, Ilirska Bistrica in Postojna.

In ker se vas kar nekaj zanima za ustanovitev sklada, še več pa za uporabo teh sredstev, sprašujemo vse zasebne delodajalce (ne glede na zbornično pripadnost), kaj menite o ustanovitvi sklada za izobraževanje delavcev.

Vaše želje, pripombe in sugestije pričakujemo na tukajšnji Območni obrtni zbornici v Ilirski Bistrici, kjer vam bomo nudili tudi vso potrebno pomoč in podporo.

OBRTNI SEJEM ISTRE

Obrtna zbornica Istarske županije nam je poslala zanimivo ponudbo za sodelovanje na Obrtnem sejmu Istre, ki bo od 3. do 6. junija letos v Poreču. Ponujajo nam 32 kvadratnih metrov urejenega razstavnega prostora.

Nastop je brezplačen za člane Obrtne zbornice, le-ti krijejo samo prevoze razstavnih eksponatov. Sejem je zanimiv za ponudbo obrtniških izdelkov, ki so zanimivi za turistično ponudbo ter široko potrošnjo.

Zainteresirane prosimo, da se na sejmu čim prej prijavijo.

GOZDARSTVO IN POPOTNIŠTVO

Kako zdravo in poceni preživljati svoj prosti čas?

VABILO NA SPOMLADANSKI IZLET

Vedno večja industrializacija in urbanizacija imata za posledico naraščanje človekovih potreb in zahtev po rekreaciji. Ena najbolj naravnih oblik rekreacije je prav gotovo hoja. Če hodimo po gozdu, se poleg rekreacije srečujemo z dokaj neokrnjeno naravo, kar nas sprošča in pomirja.

Gozdarji smo se teh človekovih potreb zavedali že zelo zgodaj. Sedaj že pokojni gozdarski inženir Milan Cigler je bil pobudnik priključitve našega ozemlja na sistem evropskih pešpoti. Te povezujejo narode in služijo medsebojnemu spoznavanju. V Evropi je preko 120 tisoč kilometrov urejenih pešpoti. Evropska pešpot številka 6 poteka od Baltika do Jadrana. Pod pokroviteljstvom Planinske zveze Slovenije so izvedbo našega dela E6 prevzeli gozdarji. Otvoritev poti je bila 24. maja 1975 na Mašunu v okviru praznovanja stoletnice gozdarskih društev Slovenije.

Pot je bolj zložna in brez prevelikih višinskih razlik. Ob njej lahko opazujemo vse tipe slovenskih gozdov in spoznamo tipična krajinska okolja Slovenije. Z osamosvojitvijo in nastankom državne meje v neposredni bližini Gomancev je bila pot prekinjena, saj ni bilo mogoče urediti prehajanja državne meje izven mejnega prehoda.

Zavod za gozdove Slovenije je prevzel obvezo, da E6 spelje od vrha Snežnika do našega slovenskega morja. Pot, ki se je prej le dotaknila naše občine, poteka sedaj diagonalno

Gozdarji pri izbiri trase za pešpot E6 (Slika: I. Česnik)

Pogled z roba gozda proti Kozleku (Slika: I. Česnik)

Na ozemlje takratne Jugoslavije je pot vodila preko mejnega prehoda Radlje, Slovenijo je zapustila na Gomancih. Slovenski del poti je bil takrat dolg približno 250 kilometrov.

preko cele občine. Iz Kozarišč vodi pot na Mašun, nato preko Snežnika in Sviščakov na Kozlek. S Kozleka se pot spusti na Črne njive, v Ilirsko Bistrico in nato preko Brkinov proti morju.

Delavci ZGS enote Postojna smo skupaj z Gozdarskim društvom Postojna in v sodelovanju s planinci iz Podgore izbrali in označili traso poti od Sviščakov do Kozleka. Prav ta del poti bi rad podrobneje predstavil bralcem, saj je primeren tudi za prijeten izlet, četudi ne hodimo po celi evropski pešpoti. Za izhodišča poti predlagam

je, če se zapeljemo na Sviščake in pot prehodimo v nasprotni smeri, saj vodi s Sviščakov proti Kozleku skoraj v celoti navzdol ali ravno, izjema je le vzpon na Kozlek ob koncu poti. Pot je v celoti dobro označena z rumeno-rdečimi markacijami in smernimi trikotniki na križiščih, orientacija je lahko nekoliko težja le v gosti megli.

Upam, da ste ob branju tega prispevka dobili idejo za prijeten izlet, zato vas vabim, da preživite prijeten dan v naravi pod Snežnikom.

Ivan Česnik

AMPAK!

Postali smo obmejna občina, mesto, kraj - in to ne prvič. Pa pustimo preteklost in ostanimo v sedanjosti. Obmejni položaj sam po sebi ni nekaj izjemnega. Na svetu je namreč ogromno obmejnih 'stvarnosti'.

Ampak mi smo svetovna posebnost. Smo edini, ki zaradi obmejne lege hramo. Vsem drugim je takšna ali drugačna meja, razen komunističnih železnih zaves, prinesla nove priložnosti in možnosti, razvoj in napredek.

Ampak mi tega ne znamo, ne zmoremo in nočemo izkoristiti. Mi raje 'stok in jok' in čakanje na čas brez mej, ki pa nas ne misli čakati. Stokati je lažje, kot storiti karkoli. In zelo udobno in še bolj neodgovorno je za vso nesposobnost zvrčati krivdo na mejo.

Ampak vse pa le ni tako obupno. Morda bomo prišli v Guinnessovo knjigo rekordov.

Ampak ne kar tako, za to bomo morali kaj storiti.

Ampak kako, ko pa nam meja to onemogoča?

-1

ČRNA KRONIKA 1. 3. - 25. 3. 1998

POOSTRENA KONTROLA - V času od 1.3. do 25.3.1998 so policisti obravnavali 9 prometnih nesreč z materialno škodo in eno prometno nesrečo, v kateri je bila ena oseba lažje telesno poškodovana. Najpogostejši vzrok prometnih nesreč je bila neprimerna hitrost. Policisti bodo zato pogostejše merili hitrosti z radarjem.

VLOMILCI NA DELU - Kriminalisti policijske postaje so v tem obdobju obravnavali vlom v stanovanjsko hišo v Hrušici, iz katere je dosedaj še neznan storilec odnesel telefonski aparat, video rekorder ter sprejemnik s satelitsko anteno. Kriminalisti so obravnavali tudi vlom v kiosk LIPA v Ilirski Bistrici, iz katerega je prav tako neznan storilec odnesel dva radijska sprejemnika znamke AVT SCAN ter nekaj škatlic cigaret. Poleg navedenega so še obravnavali še eno tatvino ženskega kolesa, tatvino dizelskega goriva ter poškodovanje osebnega avtomobila.

PREPIRI IN RAZGRAJANJA - Na področju javnega reda in miru je bilo obravnavanih šest kršitev. Dve osebi sta bili pridržani do iztreznitve. Obravnavali so tudi dva spora med sosedi, udeležence pa so napotili na zasebno tožbo.

VARUJTE SVOJA VOZILA - Pri varovanju državne meje so policisti prijeli 32 tujcev, ki so ilegalno prestopili mejo. Po končanem postopku pri sodniku za prekrške so bili zavrženi v Hrvaško. Občani naj pazijo na svoje jeklene konjičke, saj so ilegalci odvzeli že kar nekaj osebnih avtomobilov. Zaradi tega prosijo občane, da o vsaki neznani osebi nemudoma obvestijo policijsko postajo.

POGREŠANA OSEBA - Policisti so skupaj z vaščani, gasilci in pripadniki civilne zaštite organizirali iskanje pogrešane osebe, ki so jo tudi našli.

POŽARNA NEVARNOST - Na koncu velja poudariti, da je v minulih dneh prišlo do šestih travniških požarov. Požari niso povzročili večje materialne škode, vendar ni odveč opozorilo, da je v veljavi prepoved kurjenja na prostem, ker se nahajamo v obdobju razglašene požarne nevarnosti.

MLADI PO OBČINI

Otroška delavnica
ŠIVAJ, ŠIVAJ DEJE MOJE

18. in 19. marca smo v trnovskem vrtcu za otroke zunanje male šole in njihove starše ali stare starše pripravili delavnici z naslovom 'Delavnici ročnih del'. Namen delavnic je bil prijetno druženje, razvijanje ročnih spretnosti in pozitivnega odnosa do dela. Osnovni material za delo je bila volna s pripomočki: šivanka, kvačka, pletilka, škarje, tkanina...

Mladi korenjaki pri ustvarjanju. Slika: P. Nikolič.

Za uvod v delo in boljše razpoloženje so poskrbeli otroci s pesmijo in ritmično izvedbo. Mamice in babice pa so jih nato poučile, kako izdelati **veržne petlje**, ki so osnova za **kvačkanje**. Pri izdelovanju raznobarnih **cofov** iz volnenih nitk so potrebovali malo več časa za pripravo. Kos lepenke, obris kroga s svinčnikom, škarje ter bežen pogled mamice, babice in delo je steklo. Naši mali korenjaki so izdelali več cofov, s katerimi so kasneje domiselno ustvarili razne figurice. Pogumnejši pa so se s topo šivanko lotili **vezenja** na blago. Najprej smo jim na blago narisali vzorec, potem so ga pridno izvezli. Na pomoč nam je pri tem pritekla tudi Martinova sestrična, prav tako malošolarka, **Tjaša iz Zabič**. Izvedeli smo namreč, da je izvrstna vezilja in pletilja. S seboj je prinesla pletilke in klobčič volne ter vztrajno pletla.

Največ veselja pa je otrokom prineslo izdelovanje **pajackov in lutk iz volne**, s

katerimi so se lahko tudi poigrali. Nekaj so jih naredili za bratce, sestrice, babice, ostale pa bodo krasile stene d o m a č i h prostorov. Starši in otroci so se trudili, da bi bili njihovi izdelki najboljše. Pomembno je, da smo otrokom pri ustvarjanju pustili dovolj časa in miru. Otrok je igraje otrok razvijal svoje

ustvarjalnost ter odkrival svoje sposobnosti. Vsaka taka izkušnja je za otroke dragocena, saj se iz nje veliko nauči.

Za konec smo o njihovih izkušnjah pri izdelavi ročnih del povprašali tudi babice. Primoževa babica, gospa **Slavka Jenko s Topolca**, se še spominja svojega vezenja, ki ga je pred več kot šestdesetimi leti ustvarila kot varovanka italijanskega vrtca na Premu. »Štikali smo na lepenki,« nam je razlagala. V nekaterih družinah so obvladali več ročnih del, spretnosti in veščine pa so se prenašale iz roda v rod. Ponekod so »štikali samo nogavice«, saj časa za tovrstno delo ni bilo, nam je povedala Sabrinina babica, gospa **Milka Puž iz Trnovega**.

Upamo, da bo tudi naša delavnica rodila sadove ter starše in otroke spodbudila k ročnemu ustvarjanju, saj otrokom prinaša veselje, zabavo in sprostitve.

Vida Barak

IZLET V
PLANICO

V petek, 20. marca, smo se učenci predmetne stopnje ob šestih zjutraj zbrali pred našo šolo in se - kot ponavadi z zamudo - odpravili na izlet v Planico.

V avtobusih smo delali norčije, se pogovarjali... Prišli smo v Planico in jo občudovali. Čudili smo se velikanskim skalnicam, saj so bile v resnici večje, kot smo jih videli na televizorjih. Planico je obiskalo čez tri tisoč otrok in odraslih. Na stojnicah so prodajali različne stvari, kot so slovenske zastave, razglednice, razne spominke... Izbrali smo si svoje mesto, smo spremljali skoke. Navijali smo za vse, najbolj pa seveda za naše. Čas je hitro minil. Napotili smo se proti avtobusom, kjer smo se prešteli in se odpeljali proti domu.

Ob sedemnajstih smo se vrnili pred našo šolo, kjer smo se poslovili in se vsi nasmejani, polni novih izkušenj in vtisov vrnili domov.

Andreja Boštjančič, 5. a
OŠ Dragotina Ketteja

TEKMOVANJE
ZA VEGOVO
PRIZNANJE

Tudi v letošnjem šolskem letu smo se učenci višje stopnje udeležili zbiranja točk v tekmovanju za Vegovo priznanje.

Ni nas bilo veliko, le za en razred. Vprašanja niso bila težka, saj morali možne odgovore največkrat kar obkroževati. Spretnost učenci so končali prej in se vrnili k pouku. Drugi dan smo liste dobili nazaj in videli, kdo se je uvrstil naprej in kdo ne. Nekateri so bili žalostni, drugi veseli, vendar se je vse dobro končalo.

Erika Boštjančič, 5. a
OŠ Dragotina Ketteja

TEČAJI DELNIC KRKE IN
LEKA V PORASTU

Štirinajst dni je naokoli, večina delničarjev pa se lahko veseli, predvsem delničarji farmacevtskih podjetij, pa tudi kakšnih drugih. Poleg očitnih ter opaznih porastov smo dočakali tudi kotacijo delnic prvega primorskega oziroma goriškega pooblaščenega investicijskega sklada na borzi. Delnice PID-a **Vipa Nanos Invest** so začele kotirati na izvenborznem trgu C, delnice pa smo lahko kupovali oziroma prodajali za okoli 500 tolarjev, kar je mnogo več, kot so trenutno vredne delnice PID-ov **Kompas sklada**, toda še vedno skoraj polovico manj, kot smo v PID vložili.

Borzni posredniki z omenjenimi delnicami niso veliko trgovali, saj še zmeraj posvečajo veliko pozornost delnicam **Leka** ter **Krke**. Omenjenim delnicam je tečaj porastel, opaznejši porast pa smo zaznali predvsem pri delnicah **Krke**, kjer je tečaj že presegel nivo 30.000 tolarjev, pri **Leku** pa je tečaj presegel nivo 41.000 tolarjev. **Krka** je objavila nerevidirane poslovne rezultate, ki pa so presenetili mnoge investitorje, saj je večina 'akterjev' na borzi pričakovala čisti dobiček v višini 4 milijard tolarjev, v resnici pa ga je bilo čez 5 milijard. Seveda so vsi investitorji tako novico hitro vračunali v ceno, kar se je poznalo predvsem pri tečaju, ki je na dan objave presegel 28.000 tolarjev, dan kasneje 28.500 tolarjev in še dan kasneje 30.000 tolarjev. Večji obseg trgovanja smo zaznali tudi pri delnicah **Radenske**. Njihov tečaj je krepko presegel mejo 1.800 tolarjev ter se strmo povzpelo na 1.880 tolarjev. Pri delnicah **Kovnotehne**, katerih tečaj se je sprva povzpelo skoraj do 550 tolarjev pa smo zaznali manjši negativni popravek. Veliko nihanje smo zaznali pri delnicah **Intereurope**, katerih tečaj je padel tudi do 1.550 tolarjev. Od omenjenih delnic so bili povpraševalci povsod, razen pri **Intereuropi**, posamezne borzno-posredniške hiše. Pri **Intereuropi** pa je bila tako ponudbena kot tudi povpraševalna stran mešana, kar nekako nakazuje na zanimivost delnic, saj je tečaj kmalu po zdru pod 1.600 tolarjev začel naraščati. Trenutno so delnice **Intereurope** vredne čez 1.660 tolarjev.

Tečaj delnic se je popravil še pri **Emoni Obali Koper**. Nekaj več se trguje tudi z delnicami **Luke Koper**, kjer pa se tečaj še zmeraj zadržuje v območju 2.100 tolarjev. Zadrževanje tečaja lahko pripišemo neaktivnosti dr'ave pri urejanju lastniškega razmerja z **Luko Koper**. Če bo država dovolila nakup delnic **Luke** tujim investitorjem, bi se utegnili vrednost delnic opazneje povišati. Zelo visok porast smo zaznali tudi pri delnicah **Heliosa** ter **Colorja**. Prvim je tečaj porastel predvsem zaradi velikega dobička ter novice o morebitnem združevanju **Heliosa** s **Colorjem** ter **Belinko**. O združevanju pa se je veliko govorilo tudi v bančnem sektorju, kjer se mislita združiti **SKB** ter **NLB**. Kljub pomembni novici se tečaj delnic **SKB** banke ni pretirano spremenil.

Borzni posredniki so zelo veliko trgovali tudi s kratkoročnimi vrednostnimi papirji. Pri trgovanju zaenkrat prevladujejo državne obveznice, samo trgovanje pa se kljub zniževanju obrestnih mer ni povečalo. V prihodnje zaenkrat ni čutiti ponehanja pozitivnega trenda, saj nakupi tujih investitorjev še kar trajajo. Za delničarje je to vsekakor dobrodošlo, še bolj pa bi bilo, če bi tuji kapital povpraševal še po drugih delnicah.

Ilirika BPH d.d.
Matej TOMAŽIN

SKUPŠČINA KLUBA ŠTUDENTOV

20. marca je Klub študentov Ilirska Bistrica sklical svojo drugo skupščino v hotelu Turist. Klub je bil po nekajletnem premoru ponovno ustanovljen maja 1995. Takrat je bilo na skupščini 27 študentov.

Novo in staro vodstvo Kluba študentov Ilirska Bistrica. Slika: P. Nikolič.

Razlog, zaradi katerega je bila druga skupščina sklicana šele slaba tri leta kasneje, je preprosto: potrebno je bilo zagotoviti osnovne pogoje za delovanje kluba. Vodstvo preteklega obdobja je na čelu s predsednikom **Borutom Volkom** opravilo izredno pohvalno delo. Članstvo kluba je v teh letih hitro naraslo, tako da je danes v klub včlanjenih preko 150 študentov. Člani so se udeleževali raznih občinskih športnih prireditvev; v košarki dosegli zavidljive uspehe. Izdali so svoj časopis **Bištul**, potovali po Evropi in križarili po Jadranu. Dvakrat so organizirali silvestrovanje ter se udeležili vseh pomembnejših akcij, ki so jih pripravila ostala društva v Ilirski Bistrici. Organizirali so tudi tri brucovanja, na katerih je svoj krst z željem doživel preko sto brucov.

Na drugi skupščini pa je dosedanje vodstvo predalo funkcije mlajšim. Svojim naslednikom bo še vedno stalo ob strani in jim pomagalo z modrimi nasveti. Nov predsednik **Kluba študentov Ilirska Bistrica** je postal **Alen Mladinov**, podpredsednik **Simon Kerma**, tajnik **Aleš Balut**, blagajnik **Boštjan Primc**, članica izvršnega odbora pa **Milena Martinčič**. Pred novim vodstvom je veliko dela. Ohranjati mora klub na ravni, do katere ga je pripeljalo prejšnje vodstvo, hkrati pa strmeti k napredku.

Skupščine se žal nista udeležila župan **Stanislav Prosen** in predsednik občinskega sveta **Zorko Šajn**. Je pa zato občinska svetnica **Karmen Šepce** zbranim povedala nekaj pohvalnih in vzpodbudnih besed.

Uradnemu delu je sledila zabava z jedačo, pijačo in dobro glasbo, ki je dala študentom novih moči za nadaljnje delo. Nedvomno hvalevredno. Na mladih pač še vedno svet stoji in tega se je potrebno zavedati.

Iris Skrt

DO KAM SEŽE NAŠ POGLED

KOZJANE 98

Vaščani vasi Kozjane so na srečanju v soboto, 14. marca, gostili nekdanje borce Brkinske čete. Kljub mrzlemu vremenu se je na Kozjanah zbralo nekaj sto ljudi, borcev in pripadnikov srednje in najmlajše generacije. Z njim so obeležili 55. obletnico preboja Brkinske čete, kapitulacijo Italije ter srečanje odposlancev slovenskega naroda v Kočevju. Uradni del srečanja je potekal v neposredni bližini spomenika padlim borcem, slavnostni govornik pa je bil Milan Potrč. V kulturnem programu so sodelovali učenci OŠ Mislič, divaška godba na pihala in pevski zbor Slavniki. Srečanje pa je imelo tudi solidarnostno noto, saj so na njem zbrali sredstva za pomoč pri obnovi te brkinske vasi.

Tekst in slike: P. Nikolič

Na vhodu v Kozjane vzbuja pozornost lepo urejen muzej iz NOV.

Slavnostni govornik Milan Potrč, poslanec državnega zbora republike Slovenije, je v svojem kratkem in jedrnatem govoru dejal, da bi morali biti danes po sedmih letih sposobni točnih ocen, kdo je z utrjevanjem slovenske državnosti že med NOV resnično prispeval k njeni uresničitvi. Po govoru se je poslanec zadržal v družbi nekdanjih borcev in preživel prijeten dan na Kozjanah.

Jože in Pepca Vičič ter Franc Godec iz Ilirske Bistrice so v družbi svojih prijateljev pokusili golaž. Kot je videti, je golaž vsem zelo teknil.

FILM

FILMI V APRILU
(1.4. - 19.4. 1998)

HUDIČEV ODVETNIK, amer. barv., drama
Režija: Taylor Hackford
Igrajo: Kenau Reeves, Al Pacino, Charlize Theron
3.4. in 5.4. 1998 ob 20.30

HAMLET, angl. barv., drama
Režija: Kenneth Branagh
Igrajo: Kenneth Branagh, Julie Christie, Billy Crystal
4.4.1998 ob 20.30

MOŽJE V ČRNEM, amer. barv., ZF
oskar 98 za najboljšo masko
Režija: Barry Sonnenfeld
Igrajo: Tommy Lee Jones, Will Smith
5.4.1998 ob 18.00

POLJUB ZA LAHKO NOČ, amer. barv., triler
Režija: Renny Harlin
Igrajo: Gena Davis, Samuel L. Jackson, Larry King
9.4.1998 ob 20.30 in 12.4.1998 ob 17.00

AUSTIN POWERS, amer. barv., komedija
Režija: Jay Roach
Igrajo: Mike Myers
11.4.1998 ob 20.30 in 13.4.1998 ob 17.00

TITANIK, amer. barv., spektakel
nominiranec za osem zlatih globusov in 14
oskarjev 98 in dobitnik 4 zlatih globusov
in 11 oskarjev 98
Režija: James Cameron
Igrajo: Leonardo DiCaprio, Kate Winslet
10.4.1998 ob 19.00, 11.4.1998 ob 17.00,
12.4. in 13.4.1998 ob 19.00

SEDEM LET V TIBETU, amer. barv., pustolovski
Režija: Jean Jacques Annaud
Igrajo: Brad Pitt, David Thewlis, B. D. Wong
17.4.1998 ob 20.30, 18.4.1998 ob 18.00
in 19.4.1998 ob 20.30

DO NAGEGA, ang. barv., komedija
dobitnik dveh Feliksov 97, nominiranec za
zlato globus v kategoriji komedije,
nominiranec za 4 oskarje 98 in
dobitnik oskarja za najboljšo komedijo 98
Režija: Peter Cattaneo
Igrajo Robert Carlyle, Tom Wilkinson, Mark Addy, Lesley Sharp
18.4.1998 ob 20.30 in
19.4.1998 ob 18.00

PRIDRUŽUJEMO SI PRAVIČO DO
SPREMEMBE PROGRAMA.

Snežnik

Naslov uredništva:
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

Ustanovitelj: Borislav Zejnljović

Izdajatelj: "GA Commerce", Bazoviška 40

Glavni in odgovorni urednik:
Borislav Zejnljović

Uredniški odbor: Dragica Prosen, dr. Ivica Smajla, Vojko Čeligoj, dr. Maksimilijan Modic, Ivko Spetič (predsednik)

Urednik in novinar: Ksenija Montani
Lektorici: Nevenka Ujčić in
Katja Koren-Valenčič
Tehnični urednik: Raymond Fabijanič

Tisk: "GA commerce" Ilirska Bistrica
Naklada: 1400 izvodov

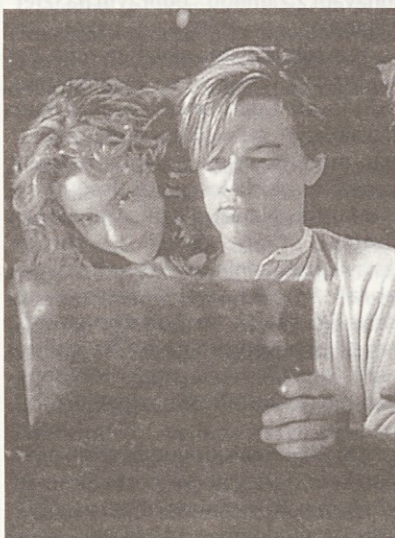
Po mnenju Ministrstva za kulturo Republike Slovenije št. 415/1433/97 z dne 2. 12. 1997, se časopis SNEŽNIK šteje med proizvode, za katere se na osnovi 13. točke tarifne št. 3 Tarife davka od prometa proizvodov in storitev plačuje 5% davek od prometa proizvodov. Prometni davek je vračunan v ceno časopisa.

OSKARJI SO PODELJENI

Ljubitelji filma so z nestrpnostjo pričakovali ponedeljek, 23. marca, ko so v Hollywoodu podeljevali letošnje oskarje za najboljše filme leta. V zraku je bilo vprašanje, kakšen rekord bo postavil film desetletja - Titanic. Ljubitelji sedme umetnosti seveda niso ostali razočarani, saj so temu filmu podelili kar 11 oskarjev. Tako se je izenačil z dosedanjim rekorderjem iz leta 1959 filmom Ben Hur.

Pa s tem rekordov **Titanica** ni konec. Najdražji film doslej (stal je 270 milijonov ameriških dolarjev) je edini prinesel zaslužek, višji od milijarde dolarjev, in je že tretji mesec najbolj gledan film v celem svetu. Samo v ZDA si ga je do sedaj ogledalo preko 60 milijonov gledalcev, pa tudi v Sloveniji ruši vse rekorde. Do dneva podelitve oskarjev si ga je ogledalo že čez 280 tisoč obiskovalcev. Čeprav si ga je tudi v Bistrici ogledalo preko 1500 gledalcev, kar je skoraj dvomesečni običajni obisk kinopredstav, ga ogled v drugih krajih močno presega. Samo v Pivki ga je videlo več kot tri tisoč ljudi. Zamudniki si ga bodo v Bistrici lahko ponovno ogledali za velikonočne praznike.

In kako je z ostalimi oskarjevimi nagradenci? Film **Bolje ne bo nikoli**, ki je dobil oskraj za najboljšo mosko in žensko glavno vlogo (**Jack Nicholson** in **Helen Hunt**), pride na spored v Bistrico v začetku maja. Ponovno bomo v aprilu gledali **Može v črnem** (oskar za najboljšo masko) in **Do nagega** (oskar za najboljšo komedijo)

Prizor iz najdražjega in najuspešnejšega filma dosedaj - **Titanica**.

ter v maju **L.A. zaupno** (najboljši oskar za izvirni scenarij in stransko žensko vlogo - **Kim Basinger**). Ostali filmi, nagrajeni z oskarji, pa pridejo v slovenske kinematografe šele jeseni. **J. Š.**

KONCERTI

PRIMORSKA POJE '98 JE RAZPRLA SVOJA KRILA

Dom na Vidmu je v soboto, 21. marca, na prvi pomladni dan odprl svoja vrata že 29. reviji primorskih zborov **Primorska poje '98**. To je bil samo eden od 27. koncertov, na katerih se bo letos zvrstilo 157 zborov, do sedaj največ, in potrjuje, da je Primorska poje resnično ljudsko gibanje vse Primorske in Zamejstva. Še več. V Trbižu v Kanalski dolini si revija podaja roko s Koroško, pod svoje okrilje pa je vzela tudi zbor Slovencev, ki živijo na Reki.

Revija **Primorska poje '98** poteka v organizaciji **Združenja pevskih zborov Primorske, Zveze slovenskih kulturnih društev v Italiji, Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici** in **Zveze cerkvenih pevskih zborov Trst**. Soorganizatorji koncertov pa so tudi posamezna kulturna društva in Zveze kulturnih društev po občinah.

V Domu na Vidmu se je ljubiteljem zborovskega petja na Bistriškem predstavilo pet zborov in ena pevska skupina. Razen **Mešanega zbora Adriatic** iz Hrvinov, vodi ga **Miran Bordon**, ki je predstavilo dve skladbi tujih avtorjev, so vsi ostali prepevali pesmi slovenskih skladateljev. Sobotni koncert bi torej lahko poimenovali Večer slovenske pesmi. Na njem so še sodelovali zborovodja **Verjanko Babič** in **Mešani zbor Društva upokojencev** iz Kopra, **Dekliška skupina Valentina Vodnika** iz Doline z vodjo **Tatjano Jercog**, **Mešani zbor Beneške korenine** iz Srednje pod vodstvom **Davida Klodiča**, **Moški zbor Valentina Vodnika** iz Doline, ki ga vodi **Ignacij Ota** in **Mešani zbor Srečka Kosovela** iz Ajdovščine z zborovodjo **Igorjem Hodakom**.

Da je petje pri nas na Bistriškem izredno priljubljeno, priča veliko število raznih pevskih zborov ali skupin. Nekatere med njimi pa smo oz. jih bomo lahko spremljali tudi v okviru letošnje revije **Primorska poje**. **Moški pevski zbor Dragotina Ketteja** iz Ilirske Bistrice, vodi ga **Evgen Prinčič**, je v skupini osmih zborov Primorske, ki so se udeležili vseh devetindvajsetih revij. Svoj deseti nastop bodo letos obeležili pevci **Mešanega mladinskega zbora Tabor Kalc 1869** iz Knežaka in njihov zborovodja **Vilko Majerič**. **Ognjeni krst** pa bodo pod vodstvom **Dimitrija Grlja** doživele pevke **Pevske skupine Upanje** iz Ilirske Bistrice. Vendar to še ni vse. Na letošnji reviji bodo lahko v Trstu

poslušali petje **Kvinteta Prijateljice iz Knežaka** (umetniški vodja je **Vilko Majerič**), umetnostni vodja **Dimitrij Grlj** in **Pevska skupina Vasovalec** iz Rečice se bodo predstavili poslušalcem na Ospu, pevke **Ženske skupine Resa** iz Ilirske Bistrice bodo pod taktirko zborovodkinje **Silvane Gombač** prepevale v Hrpeljah, **Mešani pevski**

zbor Društva upokojencev (zborovodja **Dimitrij Grlj**) pa se bo predstavil v bližnji Postojni.

V portoroškem Avditoriju bo 18. aprila **Večer ljudskih pesmi**, na katerem se bosta predstavili tudi dve skupini z Bistriškega: **Bistrške škuorke**, ki so trenutno brez vodje, in **Pevska skupina Hruškiški fantje** iz Hrušice, njihov umetnostni vodja je **Sebastijan Mavrič**.

Revija **Primorska poje '98** bo 26. aprila odzvenela na koncertu v Zavrhu, vendar pa petje ne bo potihnilo, saj zbori in skupine izredno veliko prepevajo na koncertih po Primorski pa tudi dlje.

Ob taki udeležbi so utihnili tudi glasovi naših kritikov. Utihi pa so predvsem zaradi velikih uspehov primorskih zborov na vseslovenskih in mednarodnih tekmovanjih. Vse to je potrdilo, da hodimo prav! Predvsem pa je potrdilo preprosto spoznanje, da moraš najprej peti, če hočeš dobro peti. V slovenskih krajih, kjer je utihnila slovenska pesem, ni kaj ocnjevati in kritizirati. V krajih in vaseh, kjer pa še pojejo, bomo lahko nekega dne rekli, da tudi dobro pojejo. To je tisto, kar z našim sklopom revij tudi zasledujemo na Primorskem in žetev je bogata. (Rudi Šimac, Predsednik Združenja pevskih zborov Primorske)

Slika: P. Nikolič

KNJIGE

Predstavitev dvojezične knjige Srečka Kosovela v prevodu Ismeta Bekrića TROGLASNA POEZIJA

Vojna vihra je bosanskega pesnika Ismeta Bekrića z družino zanesla v domovino dedka njegove soproge - v Slovenijo, natančneje v Ilirsko Bistrico. V Bosni uveljavljeni mladinski pesnik je v Ilirski Bistrici dobil svoj novi dom, vsem pa je podaril kar nekaj prevodov oziroma prepesnitev slovenske mladinske poezije v bosanski jezik.

Po prevodu slovenskih mladinskih pesmi različnih avtorjev ter prevodu izbranih **Kettejevih** pesmi v dveh zbirkah **'Čuj sanje mi'** in **'Zimska romanca'** je v bosanski jezik prevedel ali, kot je v uvodnem pozdravu na predstavitvi knjige 26. marca v Domu na Vidmu dejal predsednik Zveze kulturnih društev Ilirska Bistrica **Franc Gombač**, prepesnil tudi zbirko otroških pesmi kraškega poeta **Srečka Kosovela** **'Deček s sončnico/Dijete sa suncokretom'**.

Predstavitev dvojezične knjige, ki je bila prvič predstavljena kot uvod v lanskoletno mednarodno pisateljsko srečanje v Vilenici, sta organizirala **ZKD in Literarno društvo Ilirska Bistrica** v sodelovanju s **Kulturnim centrom Srečka Kosovela** iz Sežane. Obenem pa so si gostje lahko ogledali tudi razstavo akvarelov in skulptur **'Poezija v kamnu'** kiparja **Petra Abrama** iz Kobjeglave, ki so nastale ob likovni opremi knjige.

O tem kdaj, kako in zakaj je knjiga nastala, je povzel besedo sežanski

pesnik **Aleksander Peršolja**. Vsekako je bila ta knjiga mejnik. Poslej se bo vsako leto kot uvod v mednarodna pisateljska srečanja v Vilenici predstavilo knjigo pesmi primorskih avtorjev. To pa je zelo pomembno za primorski prostor. Obenem je predstavil tudi kiparja **Petra Abrama**. Po besedah Aleksandra Peršolje skuša umetnik s svojimi stvaritvami poiskati intimo med tistim, kar je pred njim, in sabo. Sam kipar, ki se je prireditve tudi udeležil, pravi, da besede niso potrebne: skulpture same zase dovolj jasno govorijo. Pesnik **Ismet Bekrić** se je v kratkem nagovoru zahvalil vsem, ki so na tak ali drugačen način omogočili izid knjige. Knjiga je po njegovem skupni navdih in dosežek, je troglasje poezije: Kosovelova poezija in njegove prepesnitve so se ujele v kamnite skulpture Petra Abrama. Poudaril je, da so njegovi prevodi slovenskih mladinskih pesmi objavljeni tudi v bosanskih časopisih (Most iz Mostarja ter sarajevski časopisi). Pred kratkim kulturnim delom je povzel besedo sežanski pesnik in predsednik Literarnega društva iz Ilirske Bistrice **Jože Stegu**. Njegov kratek in jednat nagovor lahko strnemo v eno misel: knjige naj tržijo založniki in trgovci, avtorji pa lahko svojo umetnost samo podarjajo.

V drugem delu predstavitve sta **Franc Gombač** in **Ismet Bekrić**, vsak v svojem jeziku, prebrala nekaj Kosovelovih pesmi. V nadaljevanju pa so se predstavili pesniki iz novoustanovljenega literarnega društva **Zlati čoln** iz Sežane ter pesnik s Prema **Jože Stegu**.

Lahko smo prisluhnili poeziji pesnikov iz Sežane in Tomaja **Aleksandra Peršolje**, **Alda Žerjale**, **Davida Terčona**, **Eve Pavlin** ter predsednice in pesnice njihovega literarnega društva **Magdalene Svetina Terčon**. Pesem **Jožeta Steguja** je recitala **Helena Rosa**.

KONCERTI

HARMONIKA MALO DRUGAČE

Harmonika je v naši podalpski deželi predvsem instrument narodno-zabavne glasbe. Polke in valčki, Avseniki in Slaki so odrazi naših predstav o tem, kaj se igra na harmoniko. Koncert, ki smo ga lahko spremljali v sredo, 18. marca, v dvorani bistriške glasbene šole, je harmoniko postavil v drugačno luč. Glasbenik **Erno Sebastian**, rojen leta 1946 v Novem Sadu, je marsikatero našo predstavo o tem instrumentu gladko pometel in dal harmoniki popolnoma drugačen zven.

Erno Sebastian, ki je leta 1969 diplomiral na Visoki šoli Franz List v Weimarju (harmonika), je večkrat opozoril na svoj talent, saj je za svoje igranje dobil tudi lepo število nagrad. Po končanem šolanju se je posvetil pedagoškemu delu, sprva v Novem Sadu, od leta 1978 pa kot profesor harmonike poučuje na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani.

Vsa leta si kot eden redkih harmonikarjev prizadeva uveljaviti harmoniko kot koncertni instrument. Poleg pedagoškega dela gostuje kot solist in komorni glasbenik po vsej Sloveniji, bivši Jugoslaviji, Avstriji, Nemčiji, Italiji in Danski. Nastopal je z mnogimi našimi uglednimi glasbeniki, kot solist in v komornih zasedbah pa je veliko snemal za RTV Novi Sad in slovensko RTV. Poleg tega pa se je uveljavil tudi kot skladatelj različnih skladb za solo harmoniko, komorno zasedbo, orkester harmonik in scensko glasbo v lutkovnem gledališču.

DO KAM SEŽE NAŠ POGLED

Spominski dnevi dr. Matka Laginje v sosednji Klani
VZORNA SKRB
ZA PRETEKLOST KRAJA

V dneh med 21. in 23. marcem so se v sosednji Klani že petič zvrstili spominski dnevi s simboličnim nazivom 'Dnevi dr. Matka Laginje', pomembnega narodnega in javnega delavca v Istri, da celo hrvaškega bana, sicer rojenega v Klani leta 1852.

Kot vsakič doslej, je tudi tokrat dejavno domače zgodovinsko društvo 'Društvo za povjesnico Klana' pripravilo bogat delovni program s predstavitev desetih, za Klano zelo pomembnih tematskih razprav vrhunskih hrvaških strokovnjakov; večinoma so doktorji znanosti iz Zagreba, Varaždina, Reke in Klane, ki so osvetlili mnoge manj znane ali celo pozabljene dragocene dogodke iz preteklosti kraja. Pripravili so tudi zanimivo razstavo starih klanskih dokumentov: od starih matičnih knjig, zemljiških listov, pogodb in odtisov starih upravnih pečatov Klane, ki je sedaj že tretjič postala občinsko središče. Posebno pozornost pa so pritegnili razstavljeni predmeti, ki so jih arheologi odkrili pri dvoletnem obnavljanju ostankov srednjeveškega gradu nad Klano.

Tokratne 5. dneve dr. Matka Laginje v Klani sta vodila: z leve prof. Ivo Šnajder, predsednik klanskega društva, in dr. Patar Strčić, ravnatelj arhiva Hrvaške akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Slika: Vojko Čeligoj.

Marljivi člani klanskega zgodovinskega društva vsako leto objavijo predstavljene znanstvene razprave v posebnem zborniku. Tako so doslej zbrali obsežno znanstveno gradivo iz preteklosti Klane in okoliških vasi. Nas Bistričane s Klano povezuje velik del skupne preteklosti. Svoj čas je Klana upravno spadala pod Jelšane in Podgrad. Pod staro Avstrijo smo živeli v skupni deželi Kranjski, pod Italijo v isti Reški provinci, predvsem pa smo kot sosedje življenjsko povezani z mnogimi sorodstvenimi, prijateljskimi in gospodarskimi vezmi. Tudi to so razlogi, da s klanskim društvom že vrsto let lepo sodeluje tudi **bistriško 'Društvo za krajevno zgodovino in kulturo'**, ki je ob tej priliki društvenemu predsedniku prof. Ivanu Šnajderju izročilo knjižni komplet nedavno izdanih starih avstrijskih vojaških 'specialk' iz leta 1763, kjer so družno predstavljeni naši kraji v vseh dragocenih podrobnostih.

Pričakovati je, da se bosta obe društvi v bodoče lotili tudi kakšne skupne akcije. Zelo spremenljiva je zamisel, da bi prihodnje leto skupaj zbrali skupino znanstvenikov z obeh strani meje, ki bi osvetlili manj znane podatke o zadnjem velikem turškem vdoru v naše kraje pred okroglimi 440 leti. Silno turško vojsko s 16.000 vojakov je v letu 1559 vodil turški paša **Malkoć beg** in na svoji poti čez Kranjsko puščal za seboj pogorišča in pobito prebivalstvo. Njegov zmagoviti pohod je bil ustavljen šele v Klani, kjer je paša doživel nepričakovani poraz.

Vojko Čeligoj

ZADNJA NOVICA

SNEŽNIŠKA ZNAMKA
NAJLEPŠA V LETU 1997

Pred nekaj dnevi, 24. marca, je Pošta Slovenije v svojem Biltenu št. 18 objavila rezultate glasovanja za najlepšo slovensko znamko, izdano v letu 1997. Pošta je prejela na razpis 2.491 glasovnic, od tega celo 370 po internetu in 50 iz tujine.

Planinska znamka s podobo Snežnika je prejela največ glasov (1.161). Pošta Slovenije sama ugotavlja, da so za tako veliko število glasov 'zaslužni predvsem učenci osnovnih šol izpod Snežnika, ki so za to znamko poslali kar 1.001 glasovnico'.

Na drugo mesto se je uvrstila znamka, ki je izšla ob tednu otroka, in je dobila 184 glasov. Po otroških risbah je znamko oblikovala **Alenka Čufer**. Tretja najlepša znamka je bila znamka Ptice pozimi, ki je prejela 151 glasov. Nad sto glasov sta prejeli še znamki 'Zlata lisica' in znamka, izdana ob 50-letnici priključitve Primorske k domovini.

Spomnimo se, da je domače planinsko društvo že v letu 1995 predlagalo Pošti Slovenije izdajo snežniške znamke in da je snežniški motiv za znamko prispeval domačin **Hinko Poročnik**. Znamko je oblikoval **Boštjan Kenda-Botas**. Izšla je 21. januarja lani. Istega dne so jo predstavili v Ilirski Bistrici na veliki prireditvi v Domu na Vidmu z bogatim kulturnim programom in pod pokroviteljstvom župana občine **Staneta Prosenca**. Pošto Slovenije je na prireditvi zastopal namestnik direktorja mag. Anton Krauthaker, ki je s priložnostnim nagovorom dal v promet snežniško znamko. Na predstavitvi smo imeli Bistričani prvi priložnost videti tudi televizijski film o Snežniku (Avtorji: Igor Likar, Janez Kališnik, Jože Dobnik idr.)

Kot najlepša slovenska znamka bo snežniška znaka zastopala Slovenijo tudi na številnih mednarodnih natečajih, kjer ji že vnaprej želimo najboljšo uvrstitev. Znamko gre v beli svet dober glas o lepotah Snežnika in naših krajev. Naj bo srečno in uspešno tudi to njeno poslanstvo.

Čestitke avtorju fotografskega posnetka Snežnika Hinku Poročniku in vsem, ki so zaslužni za izdajo snežniške znamke.

Vojko Čeligoj

DOGODKOM OB ROB

POTRES IN FILATELIJA

Potres sredi marca v Ilirski Bistrici in okolici ni bil nobeno presenečenje za domačine. Nasprotno, bil je pričakovan, saj so bili zanj izpolnjeni prav vsi pogoji: bil je petek, bili smo 13. v mesecu pa še polna luna je bila. Potres se je torej moral zgoditi. In za trenutek se je vsa Slovenija ozrla proti našim krajem. Škoda, da le za trenutek.

Potres s središčem pri Ilirski Bistrici je izzval tudi filateliste: poštni žig bistriške pošte z datumom potresa in dotisk na uradni poštni dopisnici. Pomenljiva sta zapisa: »Oglas cesarskega kraljevega Ilirkega

KDO SMO? OD KOD SMO
PRIŠLI IN KAM GREMO?

Mračna in deževna nedelja je bila, ko sem šla na obisk k mami v dom ostarelih. Redkokdaj grem po eni in isti poti. Vedno iščem potke in stezice, po katerih pridem tja, kamor sem namenjena. Tokrat sem šla po poti, ki jo je nedolgo tega krasil lep mešan gozdiček. Bil je naravna meja, ki je pokopališču zagotavljala mir. Prestregel je ves prometni hrup z Gregorčičeve ulice. V sožitju so rasle akacije, bori in smreke. Sedaj tam stoji golosek. Dejanje je popolno. Nov borov in smrekov nasad bi potreboval trideset in več let, da bi postal gozd. Pokojni gospod Kindler je leta in leta skrbel, da je postala Bistrica tako lepo zelena, saj je bil izjemen gozdar in vrtnar. Zastrašujoče je, kako dandanes obrezujejo in sekajo ta ista drevesa. Dobesedno obglavljena so!

Niso samo drevesa tista, ki jim režemo krošnje in glave. Ne. Grafit, napisan na steni garaže v Župančičevi ulici, je sporočilo, da nasilje je in živi v nas samih. Roka, ki ga je izpisala, bi svojo energijo lahko uporabila tudi drugače. Roke so naše orodje in delajo tisto, kar jim ukaže um. Lahko ubijajo, božajo ali pa zdravijo. Vse je odvisno od naravnosti našega uma. Sreče zunaj nas ni. Ni je potrebno iskati. Je tukaj in zdaj - v nas. Le okna in vrata ji odprimo, in že je tu.

Leta in leta je Hitler 'iztrebljal' Žide. Strahota, ki je neizbrisno zaznamovala nemški narod. Evropa pa ima izjemno besedo 'špot' za vse, kar ne sodi v njen prostor. Outsiderji, gastarbajterji, scavi in tako naprej. Pa smo res tako drugačni od drugih? Prav vsi se bojimo vojne, pomanjkanja, bolezni in gladi. Naš skupni vzorec je STRAH. Ko ga prepoznamo in se srečamo z njim, se ustraši in zbeži. Ni ga več. Pojavi se občutek sreče in svobode. Življenje postane igra.

No, jaz mislim, da ne bo potrebno nobenega iztrebljanja outsiderjev, vsaj v naši Bistrici ne, ker vse, kar more, beži proč. V svetu pa je dovolj sonca in zraka za vse. Pa še nihče nam ga ne zaračunava. Zastonj je. To obilje je dano vsem. Brez izjeme. Ne glede na barvo kože in veroizpoved. Vsi si želimo, da nas drugi sprejmejo take, kot smo. O tem sanjajo vsi outsiderji. Tudi bistriški, ki prebivajo na vseh celinah sveta.

Piscu grafita pa tole sporočilo. Mogoče pa boš imel srečo in izkusil, kaj pomeni biti begunec ali outsider. Če ne ti, pa tvoji otroci ali vnuki. Imaš pa možnost izbire, da jim daš drugačno doto. Razumevanje in spoštovanje drugačnosti. Ljubezen.

Tu smo za določen čas. Naša zvesta spremljevalka smrt bo poskrbela, da bo temu tako. Do sekunde točno in dokončno. Praznih rok smo prišli in praznih bo mo odšli. Živimo v nenehnem boju, kdo bo koga 'fental'. Nič ne vemo, kaj nam bo prinesel jutri. Vrtinec sprememb, ki se tako močno odraža in vpliva na naše življenje, nas lahko izstrelji kamorkoli v neskončno vesolje.

Srečno pot vam želi
Neta Vergan

poglavarstva v petek, 13. sušca 1998«, ki v nadaljevanju prinaša vest Slovenske tiskovne agencije (STA):

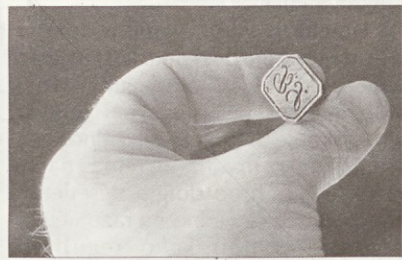
»Danes so seizmografi c. kr. observatorija ob 16.15 zaznali močan potresni sunek z žariščem v bližini našega mesta. Ocenjujejo, da jakost potresnega sunka ni presegla pete stopnje po evropski potresni lestvici.«

Na srečo je tokrat ostalo le pri šaljivi, predvsem pa zanimivi filatelistični posebnosti na poštni dopisnici iz delavnice Ljubljana dr. Andreja Alujeviča. Vojko Čeligoj

PEČAT

V februarju je bila v VVZ Jožefa Maslo odprta razstava starih predmetov. Med njimi se je znašel tudi star medeninat pečat z začetnicama B. S., ki je zbudil največ zanimanja. Na razstavo ga je prinesel malošolar Martin Stadler iz Zarečja. O pečatu, ki je skrbno varovan in že pet rodov prehaja iz roke v roko, nam je pripovedoval gospod Janko Stadler iz Zarečja.

»Pečat nosi velike začetnice mojega dedka Blaža Stadlerja - B. S. Ne vem, kdaj in kje je bil izdelan. Uporabljali so ga za žigosanje poštnih pošiljk. Tudi sam sem ga večkrat uporabil tako, da sem ga pomočil v segret pečatni vosek in ga odtisnil na pismo. Moj ded Blaž Stadler je bil sodni porotnik v Ljubljani in je vsake tri mesece hodil na sejo. Bil je trgovec in je imel v prejšnjem stoletju največjo trgovino v Zarečju in okolici. Od kmetov med Čičarijo in Čufarijo je kupoval pepel in iz njega v velikih železnih kotlih kahal pepeliko (potošelj), surovino, potrebno za izdelavo pralnega sredstva za perilo. 'Potošelj' so furmani z močnimi vozovi 'parizerji' vozili v Trst, kjer so ga naložili na ladjo za Anglijo.

Za izkupiček od prodanega 'potošlja' je ded Blaž nakupil železnine in stekla. 'Robo' je spravil v 'magacinu', stavbi, ki še stoji. Na njenem kamnitem portalu je vklesana letnica 1888.

Ded je v te kraje prišel s Kočevskega. Rojen je bil v Ivniku (Eibiswald) na Štajerskem. Delal je pri gospodarju rudnika Nikolaju Ranzingerju.

Rudnik rjavega premoga (kolna) je obstajal tudi v Zarečju; ne ve se, če je bil last gospoda Ranzingerja. Zaradi uspehov pri delu in izrednih organizacijskih sposobnostih je gospodar zaupal Blažu Stadlerju petnajst delavcev; tako je postal delovodja. Ne vemo, koliko časa so kopali rjav premog v Zarečju, ki so ga potrebovali za segrevanje velikih peči za kuhanje pepela. Še danes ena parcela nosi ime 'Koln', obstaja pa tudi kamen z začetnicama N. R. (Nikolaj Ranzinger).

»Blaž Stadler je prišel v Zarečje s culico. S pridnim delom si je materialno opomogel. Kupil je kmetijo in nato še polovico druge. Zgradil si je hišo in gospodarsko poslopje, nato pa se je odločil, da se bo oženil. Svoje gospodarja je prosil za roko njegove hčerke. Toda zaman. Stanovske razlike so bile za tiste čase prevelike. Za pridnost pa mu je gospodar podaril parcelo 'Koln', ki še dandanes nosi to ime. Pa tudi hišno ime Blaževi smo dobili po njem,« nam je zaupal osemdesetletni Janko Stadler iz Zarečja.

Stadlerjevi skrbno hranijo predmete svojih prednikov, o tem nam priča še dobro ohranjen pečat. Njim in vsem, ki karkoli hranijo iz zapuščine svojih prednikov, smo hvaležni, saj tako ne bo pozabljena zgodovina naših krajev in ljudi.

Vida Barak

ASTROLOGIJA

JUPITER - učitelj in humanist

Jupiter je daleč največji planet sončnega sistema. Če si predstavljamo našo Zemljo kot veliko žogo in bi hoteli izpolniti Jupitrov prostor, bi potrebovali 1300 takih žogic. Jupiter živi veličastno in razkošno. Poskrbel je tudi za svoj nočni spektakel, saj okoli njega »pleše« 16 lun, ki so razdeljene po četvorkah. Štiri največje so znane kot Galilejeve lune in ena od teh se lesketa kot biser - ime ji je Callisto. Jupiter je svet zase in na nek način deluje podobno kot sončni sistem. Galileo Galilei se je kot matematik, fizik in astronom zelo globoko spuščal v raziskave Jupitrovega sveta in njegovih lun. Bil je eden prvih, ki se je strokovno in s posebnim občutkom razdalja nočnemu nebu. V ta namen je leta 1609 sam izdelal teleskop za lastne raziskave.

Energija Jupitrove odprtosti ga je popeljala tako daleč, da se je leta 1632 upal upreti teoriji EGO-centričnega sistema, ki je baziral na trditvi, da je Zemlja center univerzuma in se vse vrtili okoli nje. Jasno, da je bilo to noro početje v tedanjih mračnih časih, in zato je sledilo neizbežno - Galileja so posadili na zatožno klop. Inkvizicija in polnomočnost rimsko-katoliške cerkve sta njemu in njegovim publikacijam postavili nepremostljivo prepreko. Kožo si je sicer rešil, vendar je ostanek let moral preživeti v hišnem zaporu v Arcetri. Njegovo zadnje delo so bile astronomske raziskave Jupitrovih lun leta 1637, le nekaj mesecev preden je popolnoma oslepel. Svoje telo je zapustil 8. januarja 1642.

Kako trdovratne so lahko naše predstave o »resnici«, potrjuje dejstvo, da so Galileju razveljavili inkvizicijsko obsodbo šele 350 let po njegovi smrti; 31. oktobra 1992 z dekretom papeža Janeza Paula II. Leto kasneje 1993 je rimsko-katoliška cerkev priznala njegovo delo.

Izrazna moč duha je tista stična točka, ki v tej zgodbi povezuje Galileja z Jupitrom. Samostojnost, odprt um in široko srce so tisti Jupitrovi atributi, ki zmorejo stopiti meje individualnosti in se odzvati impulzu, da človek preseže samega sebe.

Kako se srečujemo z drugimi?

Nemogoče je zaobjeti vso obsežnost Jupitrovega delovanja. Prav gotovo pa je človeku tako blizu, da ga ni moč spregledati. V nekaterih sferah našega vsakdana so njegove energije tako otipljive, da jih zlahka uvidimo in razumemo. Nenehno se namreč srečujemo z dejstvom, da na svetu nismo sami. Zato se povezujemo. Popolnoma naravno je, da se človek združuje z drugimi bitji. Radosti ali težave, ki se v tem združevanju porajajo, pa so vedno odraz naše notranje skladnosti ali konflikta. Sposobnost prislunhiti sočloveku na ta način, da v njem najdemo delček sebe, je pot razumevanja in sožitja, kar sta Jupitrova cilja.

Umetnost združevanja je torej v tem, da se polno doživimo kot socialna bitja, ne da bi pri tem izgubili svojo individualnost. Naj to zveni še tako filozofsko, je vsebina naših odnosov z drugimi tako malo konkretna, da se velikokrat tudi po dolgi desetletjih združevanja še vedno ne razumemo. Jupiter nas uči, kako regulirati življenjski prostor, ko se srečujemo s pravicami drugih. Od tam naprej nismo več vladarji, ampak samo udeleženci socialnega sožitja, v katerem je naša svoboda omejena s svobodo drugih.

V okoljih, kjer so Jupitrove funkcije ugodno zaživele, srečujemo urejene procese socialnih integracij, kot so šolstvo, socialna in zdravstvena varnost ljudi, pravica do zaposlitve, medicina, šport in rekreacija. Vse z namenom doseči vsesplošno blaginjo. Jupiter človeka vzpodbuja in ga navdihuje z optimizmom. Vliva mu vero v smisel življenja. Kadar se človek znajde v težavah in zgublja perspektivo, je

ravno vera ta, ki mu da upanje, ob katerem lahko preživi.

Harmonični Jupitrovi aspekti se izražajo v dobrodušenosti, optimizmu, entuziazmu, poštenosti, darežljivosti, razumevanju in duhovni podpori ter dostojanstvu. Človek, ki mu je uspelo integrirati Jupitrove kvalitete, deluje kot balzam. Pomaga, zdravi in svetuje.

Druga stran medalje

Etična Jupitrova vrlina je pristanost in vse, kar sloni na laži, sprenevanju in blefiranju zelo vidno zaznamuje. Krive poti prepozna kot napihnjenost, važnost, zagledanost vase, protekcijo, napredovanje po stricah in vezah, zapravljalivost in uživaštvo, bahavost. Tudi kot samozvano misijonarstvo in fanatizem. Posebno nevarne so ideološke špekulacije in manipulacije, saj ideologija vedno obljublja blaginjo po nekakšnih bližnjicah. Le-te pa so večkrat speljane njenim kreatorjem. Tega seveda ne razglašajo in ljudstvo zopet ostane praznih rok.

Na makro ravni se deformirane Jupitrove funkcije kažejo kot nesposobnost države v urejanju takega življenjskega prostora, v katerem bi se človek dobro počutil. Pokaže se recimo kot nezmožnost državne diplomacije, da vzpostavi kontakt in proces sodelovanja s svojimi sosedi in svetom. Zapravlja naravno in družbeno bogastvo. Daje vtis, da je sama sebi namen in da ljudstva sploh ne potrebuje.

Vendar nas Jupiter kot modri oče bogov uči, da pravega blagostanja ne moremo doseči drugače kot s poštenim delom. In njegovi principi delujejo univerzalno. Tako v človeku samem kot na državni ali svetovni ravni.

Baje to velja tudi za občine.

Denar in ljubezen

Dogaja se, da se lepota srečuje z bogastvom. V določenih harmoničnih aspektih je Veneri dana lepota, Jupiter pa ji podari denar (3x3 recimo). Odpotuje na Havaje in sreča svoje sanje. Dovolj je en sam pogled in pade mu v objem. Ko v peti hiši odpre oči, si po tihem nekaj zaželi in ko devetič Luna zažari, se ji v četrti hišici rodita sin in hči. Pravljica se seveda nadaljuje in partnerski procesi v osmi hiši tudi.

Ko nebo nekomu veliko da, od njega tudi veliko zahteva. Zato se moder človek tega zaveda in srečo zadrži do konca svojih dni - seveda.

Jupiter in velika noč

Ko Filozofiji zmanjka tal pod nogami, se odpre prostranstvo religij. Jupitrov pogled seže tako daleč, da človeka uči zreti v neskončnost. Uči ga spoznavati duhovne modrosti in človeku pristopa kot duhovnemu bitju, kateremu pripada kozmična pravica živeti v blagostanju, ne glede stran in svet, v katerem se trenutno nahaja...

Za veliko noč vam Jupiter pošilja lepe misli. Prisotna pa bo tudi polna Luna.

Fidele Vergan

P.S.

V jutranji zarji se bo Jupiter predstavil v drugi polovici maja. Takoj za njim bosta sijali Venera in Luna v zadnjem krajcu. Tisti srečneži, ki ne morejo spati, si bodo lahko brezplačno ogledovali to lepoto.

Na 27. tekmovanju mladih glasbenikov
Republike Slovenije,
ki se je odvijalo
od 27. do 31. marca v Ljubljani,
je učenka Glasbene šole Ilirska Bistrica
Anja Vilotič
v I. A kategoriji -
sopranska kljunasta flavta
prejela bronasto plaketo.

Anji in njenemu mentorju
Adnanu Zubčeviću
iskrene čestitke za ta veliki uspeh.

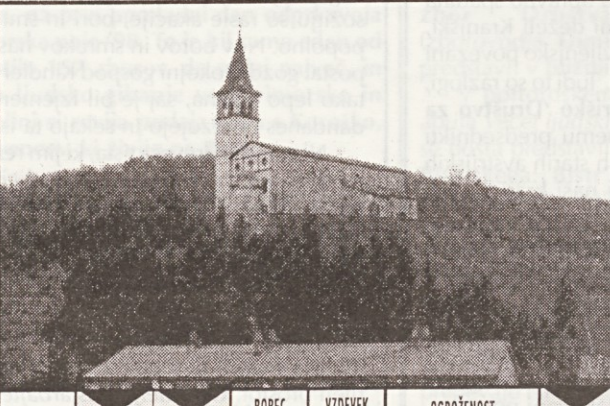
Glasbena šola Ilirska Bistrica
in
Uredništvo časopisa Snežnik

ESTETICA

FRIZERSKI SALON
KATARINA HRENOVEC

DOLNJI ZEMON 81, 6250 IL. BISTRICA
TELEFON: 067/42-095

NAGRADNA KRIŽANKA št. 6

				POSLOVNA ENOTA	8. STOPNJA GLASBENE LESTVICE	VHOD	ŽRTVENIK	VULKAN NA HAVAJIH	NIKO ŠTRITOF	PESNIŠKI OKRAS	NEZAINTE-RESIRANOST
EDVARD GRIEG	BOREK ZA SECESIJO	VZDEVEK AGOSTI-NIJA	OGROŽENOST	VINO-RODNA RASTLINA	OČE	RIMSKI URADNIK	IZUMRLA PTICA	RECEPT	PROMETNI OBJEKT		
KMEČKO ORODJE		IKAROV OČE									
RUSKO MOŠKO IME		KENIJSKI DRŽAVNIK									
KOKOSOV OTOK (ANGL.)											
JAPONSKO MESTO		MEDUSKA KRATICA									
IGRALKA MUCK		GRŠKA BOGINJA									
SESTAVIL: M. M.	KOŽA KOZLIČEV	ASIRSKA BOGINJA									
	MAJHEN OVOJ	SVODI									
	DOMIŠLJAVEC										
	AMERIŠKO M. IME										
JAPONSKA TOVARNAR UR											
PRVI PARTSKI KRALJ											
IME NYKAE-NENA											

NAGRAJENCI IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Prejeli smo kar nekaj rešitev križanke iz 5. številke Snežnika, vendar sta bili samo dve pravilni. Žreb je določil, da:

1. nagrado - žensko striženje s frizuro frizerskega salona ESTETICA prejme Zorka Saje, Rozmanova 5, 6250 Ilirska Bistrica,
2. nagrado - 3-mesečno naročnino na časopis Snežnik prejme Alba Majdevac, Rozmanova 24 a, 6250 Ilirska Bistrica.

Nagrajenki bosta nagradi prejeli po pošti. Vsem iskreno čestitam!

Izpolnjeno nagradno križanko št. 6 pošljite na naslov:
Uredništvo časopisa SNEŽNIK, KRIŽANKA, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica.

Med pravnimi rešitvami bomo izžrebali 3 nagrajence, ki bodo prejeli:

1. nagrada: izdelava vizitk podjetja GA COMMERCE v vrednosti 1.500 SIT
2. nagrada: 3-mesečna naročnina na časopis SNEŽNIK
3. nagrada: majica časopisa SNEŽNIK.

Upoštevali bomo vse pravilne rešitve, ki jih bomo prejeli do petka, 10. aprila 1998.

Želimo vam veliko uspeha pri reševanju!

Rešitev nagradne križanke številka 5:

VODORAVNO: Gillian, Anderson, Dosjeji X, Car, Bok, Ken, Edomiti, Berus, DD, Ovacija, Spandau, Paračin, Markovci, NG, MT, Erg, Miha, Jimi, Rtič, Do, Serapej, Nina, Vsi, Imago, Izida, Negativec, Canev, Yuma, Lero, AN, Že, Lar, Ac.

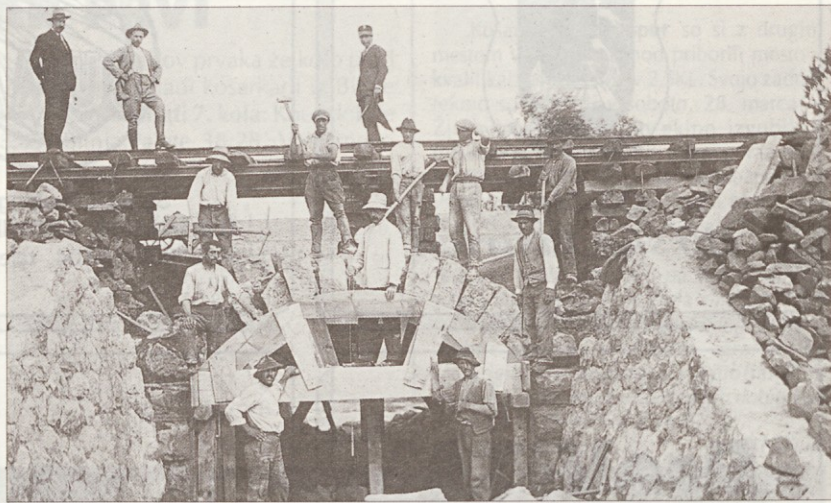
Pred 125. leti je stekla "Bistriška železnica"

"KOLOSALNEMU NASIPU PRI BITNJI NA SVETU NI PARA"

4 Graditeljem železnice pa ni nagajala samo velika in huda kraška burja. Čakala jih je še kopica drugih težav. Samo od Št. Petra, danes Pivke, do Ilirske Bistrice je bilo treba premagati več kot sto metrov višinske razlike, do Reke še štiristo. Premostiti je bilo treba številne doline, hudourniške grape, odpreti potokom prehode in potem pod železniško progo prevrtati predore, graditi nasipe na mehkem terenu bistriških mlak, prečkati reko Reko pred Kosezami in se spoprijeti z dovolj trdno gradnjo železniške proge čez ves laporni svet med Narinom in Malo Bukovico, ki sploh predstavlja zanimiv geološki otok v kraškem svetu. Zgraditi so morali postaje, pomožne tire, čuvajnice, vodne črpalke in številne stranske objekte. Če danes velja ocena, da sodi prav ta del nekdanje Južne železnice med najbolj trdne proge, so bili napori graditeljev očitno uspešni.

spreminjali nacionalno in socialno strukturo prebivalstva. Slovenske železničarje so zamenjali z italijanskimi. Naši kraji so bili v tridesetih letih resnično eno samo gradbišče.

Pomemben gradbeni poseg je doživel tudi reška železnica. Večji prevoz, predvsem pa bistveno večja obremenitev železnice sta narekovala utrditve celotne trase. Če v letih 1925 in 1926 so utrdili vse železniške mostove bodisi z novo železno mostno konstrukcijo ali celo z železobetonsko konstrukcijo. Beton kot

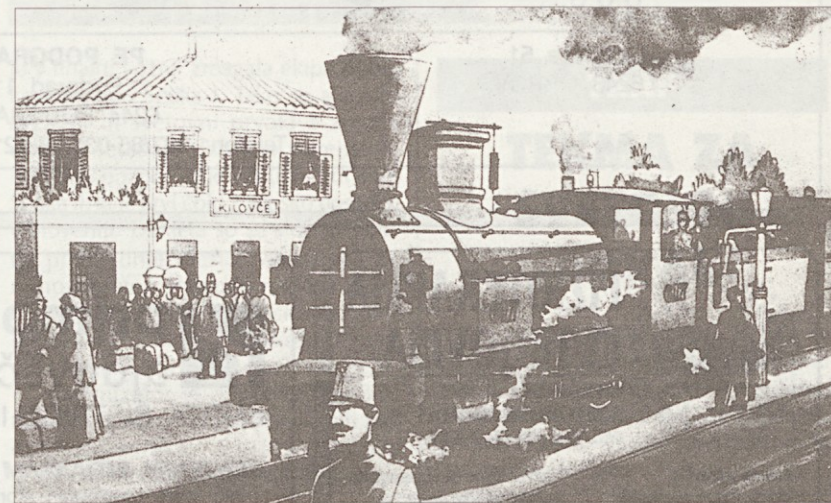

Skupina neprepoznanih kamnosekov in "Kapo skupine" s pokrivalom italijanskih železničarjev pri naknadnem postavljanju železniškega podhoda, morda vodnega propusta pri Mali Bukovici okrog leta 1926. Tedaj so bistveno utrdili celotno progo med Št. Petrom in Reko. Celotno delo so delavci opravljali ročno brez kakršnih koli tehničnih pripomočkov. Obe izvirni stari fotografiji hrani Tadeja Možina.

Občudujemo lahko vredno delo tisočerihi rok, ki so gradile progo pred tolikimi leti in jo ves ta čas tudi vzdrževale in ohranjale. Na vsakem koraku boste našli kaj, kar bo pritegnilo vašo pozornost. Vsaka država, ki je gospodarila z železnico, je tu pustila svoje sledi: občudovanja vredne mostove in podhode iz klesanega kamna. Z malo sreče še najdeš bele klesane trasirne kamne z oznako SB (Sud Bahn, Južna železnica) iz časov rajne Avstrije, ko so šele načrtovali železniško progo. Italijanska država nam je pustila tudi fašistične

slovenske države. Napis Slovenske železnice sem razbral na odvrženi pločevinasti polici iz kdo ve katerega vlaka. Imel je oznako SŽ-70. Ob progi torej ne manjkajo sledi vseh držav.

Danes je reška proga razdeljena med dve državi. Del, ki ga je gradila stara Avstrija, je v Sloveniji. Hrvaški pa je pripadel del proge, ki ga je financirala nekdanja Ogrska. Meja med sosednjima državama spoštuje staro avstro-ogrsko razdelitev in prečka progo v 628 m dolgem predoru Malo Brdo pred Šapjanami, ki je z

Stanko Kumar, akademski slikar: Na železniški postaji Slikar je v petdesetih letih poučeval likovni pouk v Trnovem in v svojem slikarskem delu rad posegal na področje železnice. Na sliki prizor na železniški postaji v Ilirski Bistrici pred prvo svetovno vojno. Le z umetniško svobodo lahko opravičimo slikarju napačen napis na stavbi postaje.

simbole in letnice na vgrajenih betonskih blokih mostov. Na ličnih kovinskih omaricah s takšno ali drugačno električno napeljavo in vidno oznako FS (Ferovje Statale, italijanske državne železnice). Novejši so betonski mejniki z oznako JŽ (Jugoslovenske železnice) in 30 let stare železniške tračnice livarne Zenica. Imel sem srečo, da sem pri opuščeni stavbi železniškega postajališča Mala Bukovica odkril tudi oznako naše samostojne

455 metri nadmorske višine tudi najvišja točka železniške proge med Ilirsko Bistrico in Reko.

Žal pa se državi nikakor ne moreta dogovoriti o večjem izkoriščanju te proge. Škoda. Promet, tako potniški kot tovorni, pa neusmiljeno usiha. Doklej? Mar je bilo delo tolikih pridnih rok v vseh teh desetletjih res zaman? Bo jubilejno leto naše železnice tudi njeno najbolj črno leto?

Vojko Čeligoj

NOVE SLIKE PRIPOVEDUJEJO

MIKOZA V PLAMENIH

Ponoči 30. marca je iz neznanih razlogov zagorela propadajoča Mikoza. Do zaključka redakcije vzrok za nastanek požara in obseg škode nista bila znana. Slika: Maraž.

Delavci so pri vzdrževanju proge opravljali verjetno najbolj težko delo na železnici. S težkimi "pikoni", krampi-podbijači so nabijali kamenje pod tračnice in tako utrjevali progo. Uprava železnic je za občasna dela novačila krepke fante in može kar med domačini. Ti so delo radi sprejeli, saj za zaslužek ni bilo veliko priložnosti. Na sliki skupina priložnostnih delavcev iz Mereč in Podstenj pri vzdrževanju proge, verjetno v bližini Mereč okrog leta 1926.

Stojijo z leve: Tone Skok Grgetov, Ludvik Skok Turkov, Andrej Valenčič Janezinov, Frace Šenkinc Vrbanov, Tone Kaluža Pavetov, Italijan - "kapo skupine", Pavla Vičič Vrtnarjeva, Jože Hrvatini Franov, Jože Peterlin iz čuvajnice št. 10, Ivan Šenkinc, Tetnikov in Polde Kaluža Pavetov.

Sedijo z leve: Jože in Tone Valenčič Lekačeva, Jože Vičič Vrtnarjev in Jože Jenko Andrejev. Podatke o sliki sta nam posredovali Mereški Jožefa Valenčič Lekačeva por. Šajn in Anka Valenčič Janezinova por. Mikuletič z Male Bukovice.

to poročam drugi pot; to pa vem, da v Trnovem vidimo čudno prikazen samo Laških razglasov po krčmah nabitih za železnično tarifo. Znabiti, da so to obljubljene Laške "brošure", po kateri bomo morali Lahi postati. O ene strani nemčur,

nov gradbeni material je bil tedaj sploh prvič uporabljen na železnici. Mostovi in prehodi pod železniško progo, ki so jih prvi graditelji železniške proge zgradili iz klesanih laporjevih blokov brez veziva, nove obremenitve gotovo ne bi vzdržali. Od Bistrice do Reke so poskrbeli, da je glavna cesta povsod prečkala železnico z nadvozom, s čimer so bistveno poskrbeli za varnost prometa. V tem času je stavba (bistriške) železniške postaje, ki je še nosila ime **TORRENOVA-BISTERZA** dobila dvoje prizidkov, prostore za šefa postaje in novo čakalnico. Železničarji so v letu 1928 oskrbeli na bistriški postaji kar 7300 tovornih vagonov, skozi postajo pa je v obe smeri steklo skoraj 60.000 tovornih vagonov. Prodali pa so celo 21.601 vozovnico. Leta 1940 je na Reko redno vozilo enajst potniških vlakov – od tega 3 brzi, en ojačan potniški vlak ter sedem motornih – imenovanih tudi "litorine", z Reke pa en brzi in en motorni vlak manj. Progo z Reke do Pivke so znali prevoziti tudi v 49 minutah, piše Josip Obranič v knjižici "Istrske železnice". Primerjava z današnjim stanjem res ni primerna!

Naslednji večji gradbeni poseg je bila leta 1936 elektrifikacija proge, ki je pomenila pomembno posodobitev železnice. Električne lokomotive tipa FS 626 (Breda) je napajala enosmerna električna napetost (3000 V). Železniška postaja je dobila nove tire, postajni prostor so razširili in podaljšali. Prehod ceste proti Rečici so prestavili za dobrih sto metrov in porušili staro čuvajnico, ki je nosila št.14 (rojstna hiša slikarja Franceta Pavlovca). Elektrifikacija proge je omogočila tudi nov elektrodinamični sistem varovanja prehodov čez železnico, stikalnih naprav ter progovnih kretnic – menda so bile to prve takšne naprave na Balkanu, ki se uporabljajo še danes. Postajna stavba v Ilirski Bistrici je tedaj že nosila novo ime: **VILLA DEL NEVOSS** in dobila novo (neugledno) pločevinasto kabino s komandnim pultom.

Tako bi do današnjih dni lahko sledili zanimivim gradbenim posegom na progi. Morda pa se boste kdaj sprehajali ob železnici. Skoraj povsod vam poljske poti ali stezice omogočajo varen sprehod.

"Kolosalni nasip pri Bitnji" je danes močno zaraščen, zato lahko le slutimo veličino gradbenega podviga. Velik in dolg prehod na vznožju nasipa, izdelan in tlakovan iz klesanega kamna, omogoča pot vozovom in potoku. Tu lahko izmerimo širino nasipa, kar 260 korakov meri. Velikašno, da je kaj. (Foto V. Čeligoj)

reško luko ter naše kraje z osrednjim delom avstro-ogrskega cesarstva in srednjim Evropo, je poročevalec, naš znani domačin **Janez Bilc**, bolj potožil, da so se domačini s prvim vlakom na Reko resda peljali brezplačno, a so jim ob vrnitvi domov močno zasolili vozovnice: " ... Godrnjali so previsoki voznini – 99 krajcarjev od Reke do Trnovega! ... "

Pač pa je poročevalec hitel opozarjati na težave, ki so graditelje očitno presenetile:

" ... Stvar je še medla, ker je delo zelo bilo prisiljeno. Pod Malo Bukovico, pravijo delavci, da se skoro vsako noč za pol čevlja in še več zemlja poniža, zato ponoči, straži okoli 60 delavcev, ki imajo po 65 krajcarjev plače. Ker je še silno dela, se delavcem obeta po 1 gold., do 1 gold. 45 krajcarjev na dan ... Ker nisem bil še v tem času na kolodvoru, ne vem natančnih tarif vožnine;

od druge lahon, mi se pa kavsamo in ravnsamo, da če nas ta ali oni ne pozablje, naposled še Madjar stegne roko po nas, kajti Reka je – magjaronška! "

Na naši bistriški železniški postaji je bilo moč tedaj prebrati napis **DORNEGG-FEISTRITZ**. /Trnovo-Bistrica/. Trnovci so si vsekakor znali uspešno priboriti prednost svojega kraja pred Bistricani. Na postajališču v Kilovčah pa je stal neprepoznani napis **KILLENBERG**.

Vzdrževanje železnice je še naprej zahtevalo številne napore in sredstva. Večje posege v obnovo železniške proge je sredi dvajsetih let opravila Italija. Bližina nove državne meje med Italijo in Jugoslavijo je narekovala nove vojaškopolične odločitve. Vzdolž meje od Reke do Triglava je Italija gradila sistem vojašnic, skladišč in obrambnih zapor. Gradili so ceste, utrjevali oblast in za zavarovanje meje celo

**Občina
Ilirska Bistrica**

Suma inženiring d.o.o.
Bazoviška 18, 6250 Ilirska Bistrica
telefon: 067/41-504, telefax: 067/81-042

COMMERCE
GRAFIČNE STORITVE IN TRGOVINA d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica

GRAFIČNI ATELJE IN UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40, tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica
Vilharjeva 27
tel. 067/41-820

Plama-pur

eka ART
grafična dejavnost d.o.o.
Tomšičeva 2, Ilirska Bistrica

PAPIRNIC
LineaArt

6250 Il. Bistrica
ROZMANOVA 2, 067/42-071

PUR PLATEX

d.o.o.

Gradišče 51
6243 OBROV

PE PODGRAD
Podgrad 110
6244 PODGRAD
Telefon: 067/85-031, 85-210

**PETROL
TRANSPORT**

**FIZIOTERAPIJA
IN TRGOVINA**

Rozmanova ul. 1
6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 067/41-156

- zelena zdravila
- čaji in čajne mešanice
- ortopedski pripomočki
- ortopedski vzglavniki
- medicinska kozmetika
- preventivne in terapevtske kompresijske nogavice
- obvezilni program
- Chicco program za otroke in otroška hrana

Zavarovanim osebam izdajamo tehnične pripomočke na naročilnice (recepte).

primorje
ajdovščina
ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

CENJENIM STRANKAM NUDIMO:
- vse vrste gradbenih storitev, asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre in opažni material.

TORIS

Vojkov drevored 14, 6250 Ilirska Bistrica

Najem in prodaja prostorov za:

- proizvodnjo
- skladiščenje
- in pisarne

Informacije: tel. 067/81-188

GOSTILNA • TRGOVINA • DISKONT

6250 Ilirska Bistrica, Vilharjeva 2
tel.: 067/42-372, fax: 067/41-207

**CENJENI KUPCI,
VSAK PRVI TEDEN V MESECU
10 ARTIKLOV V AKCIJI!**

IRBIS d.o.o.

Koseze 32c
6250 Ilirska Bistrica
tel: 067/41-082

ŠIROK IZBOR VSEGA ZA ČIŠČENJE IN DOM-
CISTILA: LOŠČILA: PRAJILNI PRASKI: PAPIRNI
KONFEKCIJA: DISAVE: PRIPOMOČKI ZA
ČIŠČENJE: SREDSTVA ZA OSEBNO HIGIENO:
KOZMETIKA: NUCOVANIL PRIPOMOČKI:
TOALETNE POTREBŠČINE: KOLEKCIJA
KOZMETIKE: TEJ NATURE SHOP:
EXCLUSIVNA PONUDBA: GLOBINSKI
SESALNI SPEEDY, VALZER IN POTROŠNI
MATERIALI: SPEEDY, VALZER,
VORWERK (VREČKE DIŠAVE ...)

DOMEK

PISARNIŠKI MATERIAL IN ŠOLSKÉ POTREBŠČINE

(na ulici od Hotela TURIST
proti železniški postaji)

na TOMŠIČEVI 6

ŠIROK IZBOR VSEGA ZA ČIŠČENJE IN DOM-
CISTILA: LOŠČILA: PRAJILNI PRASKI: PAPIRNI
KONFEKCIJA: DISAVE: PRIPOMOČKI ZA
ČIŠČENJE: SREDSTVA ZA OSEBNO HIGIENO:
KOZMETIKA: NUCOVANIL PRIPOMOČKI:
TOALETNE POTREBŠČINE: KOLEKCIJA
KOZMETIKE: TEJ NATURE SHOP:
EXCLUSIVNA PONUDBA: GLOBINSKI
SESALNI SPEEDY, VALZER IN POTROŠNI
MATERIALI: SPEEDY, VALZER,
VORWERK (VREČKE DIŠAVE ...)

URNIK

8 - 12 in 15 - 18

SOBOTA
8 - 12

Tel.: 067/42-215

PROIZVODNJA ČISTIL
TRGOVINA NA TERENU
STORITVE ČIŠČENJA

VSE ZA ČISTEJŠE OKOLJE ...

CENIK OGLASOV

1. cela stran	28 x 35 cm	90.000 SIT
2. polovica strani	28 x 17 cm	45.000 SIT
3. četrtina strani	14 x 17 cm	22.500 SIT
4. osmina strani	14 x 8,5 cm	11.250 SIT
5. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	5.700 SIT

Cena dvobarvnih oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%.
Za večkratno oglaševanje znižamo ceno po dogovoru.

Pokličite: "GA commerce",
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel.: 067/81-297, fax: 067/41-124

Snežnik

UREDNIŠTVO

6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40

NAROČILNICA

ime

priimek

se naročam na časopis SNEŽNIK.
Prosim, da mi ga pošiljate na naslov:

V _____, dne _____

podpis: _____

NOGOMETNI UTRINKI

Tekst: P. N.

PRIJATELJSKA TEKMA NAMESTO PRVENSTVENE

Prvenstvo v 3. SNL - zahod se je uradno pričelo 22. marca. V prvem spomladanskem kolu bi morala ekipa **NK Ilirska Bistrica** (14. v sezoni 97/98) odigrati tekmo z ekipo Pirana. V zadnjem trenutku so bistrski klub obvestili, da so Pirančani zapustili tekmovalje v 3. SNL. Uprava kluba je hitro reagirala in organizirala tekmo z mladinsko ekipo **Primorja**, ki jo vodi Bistričan **Ivan Primc-Kovač**. Tekma je bila odigrana na stadionu v Trnovem, spremljalo pa jo je okoli sto premrzlih ljubiteljev nogometa. Bistričani so zmagali z rezultatom 3:1 (2:0). Zadetke za domačo ekipo so dosegli **Nunič** (2) in **Udovič** (1), za goste pa je častni gol dal **Djukanovič**.

ZMAGA S TREMI GOLI
RAZLIKE

Bistrski nogometaši so po zmagi nad Cerknico (6:0, v polčasu 2:0) v prijateljski tekmi premagali še primorskega ligaša iz Košane. Domači igralci so brez **Udoviča** in **Starca** ter z razpoloženim šlosarjem zabeležili še eno zmago. Tekma, ki se je pred petdesetimi gledalci odvijala na nogometnem igrišču Športnega parka Trnovo, se je končala z rezultatom 4:1 (4:1). Gole za Bistričane so dali **Šlosar** (2), **Mršnik** (1) in **Nunič** (1). Edini gol za goste je v 45. minuti dosegel **Pecman**.

ZMAGA IN PORAZ
BISTRIČANOV

Po visoki zmagi nad ekipo **Telmont** iz Šmarj so mladinci **Mika Bistrica** na igrišču v Krvavem potoku odigrali še tekmo drugega kola z vrstniki ekipe **Jadran-Šepič** iz Kozine. V hladnem in vetrovnem vremenu so Bistričani tekmo dobili z rezultatom 3:0 (1:0). Strele za bistrsko ekipo sta dosegla **Gržina** (2) in **Kešanski** (1). Zadnji konec tedna pa so Bistričani zabeležili tudi prvi poraz. V tekmi z ekipo iz Kort so izgubili z rezultatom 0:3 (0:3).

VELIKO ŠTEVILO
GOLOV

V prvem delu spomladanskega dela prvenstva so **starejši dečki** NK Ilirska Bistrica odigrali eno svojih najboljših tekem v primorski ligi MNZ Koper. Svoje vrstnike iz Rakeka so premagali z rezultatom 10:0. Gole so dosegli: **Volk** (7), **Zatkovič** (2) in **Jenko** (1).

RAZPIS ZA VADITELJE
PLAVANJA

Organizatorji poletne šole v naravi za leto 1998, Športna zveza Ilirska Bistrica in osnovne šole iz občine objavljajo

razpis za vaditelje plavanja.

Potrebe po vaditeljih so predvidoma sledeče:

- 4 vaditelji za 1. izmeno od 19. junija do 26. junija 1998 in
- 8 vaditeljev za 2. izmeno od 26. junija do 3. julija 1998.

Obe izmeni bosta program izvajali v Fiesi.

Rok za prijave: do 31. maja oziroma do popolnitve predvidenih potreb po vaditeljih. Prijave sprejemamo na naslov:

Športna zveza Ilirska Bistrica, Bazoviška 26, telefon in fax 81 177.

Ob prijavi je potrebno predložiti potrdilo (kopijo diplome) o usposobljenosti za učitelja (vaditelja, vodnika) plavanja. V primeru večjega števila prijav bodo imeli prednost pri izbiri kandidati, ki izpolnjujejo pogoje in so bili že vključeni v izvajanje programa plavanja.

Športna zveza
Ilirska Bistrica

LOKOSTRELSTVO

ČEKADOVI NA
STOPNIČKAH

Sredi meseca marca sta bili v Mariboru mednarodna dvoranska lokostrelska tekma in absolutno prvenstvo Slovenije. Rezultati prvega dne so štel za kvalifikacijo v nedeljskih dvobojih za naslov državnega prvaka. **Dolores Čekada**, ki sedaj tekmuje za LK MINS Postojna, je prvi dan zmagala, **Jadran Čekada** pa je za LK Ilirska Bistrica osvojil 5. mesto. Tako sta se oba uvrstila v nedeljski finale.

Jadran je prišel do polfinala, kjer si je izboril odlično tretje mesto in bronasto kolajno. Dolores pa je eliminirala vse svoje nasprotnice, v finalnem boju pa je zmago prepustila klubi kolegici **Ireni Santelj** in tako dobila srebrno odličje.

S to tekmo so lokostrelci zaključili zimsko sezono dvoranskih nastopov in se selijo na prosto.

Petar Nikolič

Jadran Čekada (drugi z desne) - bronasta medalja

KOŠARKA

Občinska košarkarska liga Ilirska Bistrica
ŠPORT BAR PRVI

Košarkarji Šport bara so si z dobro igro zagotovili naslov prvaka že kolo pred koncem prvenstva. Sledita mu **Knežak** in **Delta Team**, mladi košarkarji iz Bitnje pa so se po slabem začetku pridružili vodilni trojki. **Rezultati 7. kola:** Knežak:Bife Kočanija 62:25, Šport bar:Delta Team 38:49, Bitnja:Palette 38:28, Voit:Trnovo 45:57.

LESTVICA

Šport bar	7	6	1	311:238	13
Knežak	7	6	1	366:263	13
Delta Team	7	5	2	300:258	12
Bitnja	7	4	3	277:285	11
Kočanija	7	3	4	216:284	10
Trnovo	7	2	5	249:268	9
Palette	7	1	6	201:257	8
Voit	7	1	6	275:342	8

P. Nikolič

RAFTING

NEPREMAGLJIVI BOBRI

28. marca je na prvi tekmi državnega prvenstva v raftingu sodelovalo kar 21 ekip. Devetnajst jih je tekmovalo za državno prvenstvo, člani ene ekipe so bili gostje iz Hrvaške, kot predtekmovanci pa so nastopili veterani rafting kluba iz Ilirske Bistrice.

Tekmovanje je potekalo po sistemu "head to head". Končni rezultat prve vožnje je pomenil začetno pozicijo v drugi vožnji, kjer sta se pomerili po dve ekipi hkrati. Prve štiri ekipe iz obeh delov pa so se pomerile v polfinalni in finalni vožnji. Za tretje mesto sta se pomerili ekipi **Bober II** in **Gimpex I**. Tretje mesto je po razburljivi tekmi pripadlo ekipi **Bober II**. Po pričakovanju

je v finalni vožnji zmagala ekipa **Bober I** pred ekipo **Ščuka I**. Tako so aktualni državni in svetovni prvaki z zmago otvorili letošnje državno prvenstvo. Posebno pozornost je vzbujal tudi čoln **Ščuka II**, ki je prvi čoln z žensko posadko v Sloveniji. Dekleta so se sicer uvrstila na predzadnje mesto, vendar pa bo njihov nastop mogoče navdušil tudi druge, saj nastopi ženskih ekip v svetovnem merilu niso redkost. Domači čoln **Mrzla uoda** se ni uvrstil visoko.

Organizator je pripravil zanimivo tekmo. Na pomoč so mu priskočili tudi občina Ilirska Bistrica, Vodno gospodarstvo Koper ter ostali sponzorji.

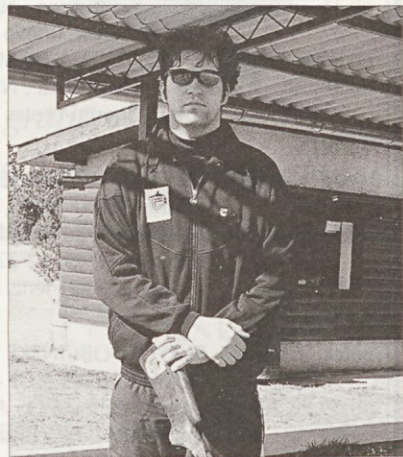
Tekst in slika: Petar Nikolič

TRAP

TEKMA ZA
SVETOVNI
POKAL

V Kairu, glavnem mestu Egipta, je potekala letošnja prva tekma za svetovni pokal v streljanju na glinaste golobe. Slovenija se je tekme udeležila le z dvema tekmovalcema: **Andražem Lipoltom** in **Boštjanom Mačkom**.

Naša tekmovalca sta po uspešnem treningu začela izjemno dobro. **Andraž Lipolt** je v prvi seriji zadel vseh 25 tarč, **Boštjan Maček** pa 24. Čeprav je odličen začetek obeh veliko obetala, je bilo breme po prvi seriji preveliko. Lipolt je tekmovalje končal na 45. mestu s 104 zadetki, Maček pa je s 102 zadetki zasedel 53. mesto med osemdesetimi tekmovalci. Omeniti moramo, da sta naša tekmovalca na tekmovalne odpotovala sama, brez trenerja ali selektorja. Tako sta ostala sama, brez kakršnekoli opore, ki sta jo še kako potrebovala. To se je pokazalo v prvi Lipoltovi seriji, ko je klonil pod psihološkim pritiskom. Glede tega bi se morali na Strelski zvezi Slovenije zamisliti, saj sta bila naša nastopajoča edina tekmovalca brez potrebnega spremstva.

Rezultati: 1. M. Venturini Italija 144, 2. C. Kiernan ZDA 142, 3. S. Macabbi Italija 141, 45. A. Lipolt Slovenija 104, 53. B. Maček Slovenija 102.

Tekst in slika: Petar Nikolič

Transportna zavarovanja

KARGO
ZAVAROVANJE
BLAGA

Za uporabnike storitev in lastnika blaga je pomembno, da je tovor med prevozom zavarovan. Pomembno je tudi vedeti, da tovor, ki ga prevoznik prevzame na prevoz, ni zavarovan v okviru prevoznikove odgovornosti. Zavarovanje prevoznikove odgovornosti ni sklenjeno z namenom zavarovanja lastnika blaga, pač pa je zavarovan prevoznikov interes, in sicer vedno v skladu z določili CMR konvencije oz. zakona o prevoznih pogodbah v cestnem prometu, ki pa se velikokrat ne skladajo z zahtevami oškodovancev oz. lastnikov blaga.

Kargo zavarovanje je zato širša in ustrežnejša oblika, ki lastnikom blaga nudi popolno jamstvo za vse poškodbe in

izgube na blagu - od trenutka nakladanja, med prevozom, pa do trenutka razkladanja.

Kargo zavarovanja se lahko sklepa za posamične prevoze ali z generalnimi policami za vse prevoze - kopenske, pomorske in letalske.

ZAVAROVANJE
PREVOZNIŠKE
ODGOVORNOSTI

Za prevoznike, ki opravljajo storitve blaga za naročnike, je pomembno zavarovanje prevoznikove odgovornosti. Vsak prevoznik objektivno odgovarja le v skladu z zakonom o prevoznih pogodbah v cestnem prometu ter v skladu s konvencijo CMR (mednarodni prevozi). Ob morebitni škodi pa Zavarovalnica Triglav poleg omenjenih določil iz zakona o prevoznih pogodbah v cestnem prometu upošteva še

nekatero izključitve jamstva zavarovalnice.

Prevozniki se lahko odločite za različne širine jamstva (širše kritje, ožje kritje). Premija pa se tako oblikuje v skladu s širino jamstva in nosilnostjo vozil.

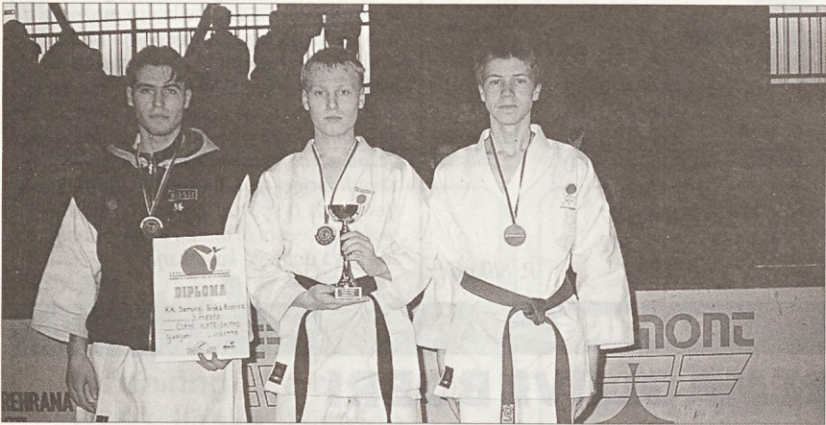
Za vse nadaljnje informacije v zvezi s transportnimi zavarovanji se obrnite na našo območno enoto v Postojni. Prijazno vam bomo pomagali.

KARATE

ČLANICE V BEOGRAD,
ČLANI TRETJI

Karate zveza Slovenije je 21. marca organizirala *Državno prvenstvo Slovenije v karateju za člane in članice*. Tehnični izvajalec prvenstva v športni dvorani na Kodeljevem je bil Karate klub Ljubljana.

Članska ekipa, ki je na Državnem prvenstvu Slovenije v karateju za člane in članice dosegla 3. mesto: Mirislav Derajič, Ivo Tijan in Rok Jenko.

Iz ilirskobistriškega Karate kluba *Samurai* se je prvenstva udeležilo 7 članov in članic, ki so v izjemno ostri konkurenci vseh klubov *Nacionalne panožne zveze* dosegli naslednje rezultate:

Alen Kontelj je tekmoval posamezno, vendar pa mu zaradi neizkušenosti in treme ni uspelo priti med finaliste. Med 27 tekmovalci se je uvrstil na 11. mesto.

Moška članska ekipa v sestavi **Mirislav Derajič, Ivo Tijan in Rok Jenko**, ki so vsi sicer še mladinci, je na tem prvenstvu osvojila 3. mesto za ekipo Radencev in Kranja.

Ekipa članic, ki so jo sestavljale **Špela Muha, Marjanca Šajn in Vojka Šestan**, je z odlično izvedeno kato v finalu dosegla 1. mesto in postala državni prvak Slovenije za leto 1998.

Te tekmovalke so dosegle tudi kategorizacijo državnega razreda po merilih Olimpijskega komiteja Slovenije. Slovenijo pa bodo maja letos zastopale na Evropskem prvenstvu v Beogradu.

ŠPORTNE PRIREDITVE V
APRILU 1998

KOLESARJENJE

- sobota, 11. aprila** IZLET Z GORSKIMI KOLESI: BRKINI
od 10. ure dalje Odhod iz Športnega parka Nade Žagar Ilirska Bistrica
- od 13. do 15. ure** KOLESARSKI SEJEM RABLJENIH KOLES
Športni park Nade Žagar Ilirska Bistrica
Organizatorja: Športna zveza in Gorsko kolesarski klub Snežnik Ilirska Bistrica.
Informacije: ŠZ Ilirska Bistrica, tel. 81 177 (Debevc)
- nedelja, 26. aprila** IZLET Z GORSKIMI KOLESI: V NEZNANO
od 10. ure dalje Odhod iz Športnega parka Nade Žagar Ilirska Bistrica
Organizatorja: Športna zveza in Gorsko kolesarski klub Snežnik Ilirska Bistrica.
Informacije: ŠZ Ilirska Bistrica, tel. 81 177 (Debevc)

MALI NOGOMET

- sobota, 18. aprila** OBČINSKI POKAL V MALEM NOGOMETU
od 10. ure dalje Športni park Nade Žagar Ilirska Bistrica
Prijave in informacije: ŠZ Ilirska Bistrica, tel. 81 177
- četrtek, 23. aprila** 10. KROG OLMN 97/98
ob 17. in 18. uri Športni park Nade Žagar Ilirska Bistrica
- petek, 24. aprila** 10. KROG OLMN 97/98
ob 17. in 18. uri Športni park Nade Žagar Ilirska Bistrica
- četrtek, 30. aprila** 11. KROG OLMN 97/98
ob 17. in 18. uri Športni park Nade Žagar Ilirska Bistrica

ODBOJKA

- sobota, 25. aprila** ŠR TURNIR ZA ŽENSKE
od 11. ure dalje Telovadnica OŠ Košana, D. Košana
Prijave in informacije: ŠZ Ilirska Bistrica, tel./fax 067/81 177

LOKOSTRELSTVO

- sobota, 4. aprila** SLOVENSKI POKAL - ARROWHEAD
od 8. do 17. ure Črne njive nad Ilirsko Bistrico

NOGOMET

- nedelja, 5. aprila** PRVENSTVENA TEKMA 3. SNL - zahod
ob 16. uri NK Ilirska Bistrica : NK Bilje, Športni center Trnovo
- nedelja, 19. aprila** PRVENSTVENA TEKMA 3. SNL - zahod
ob 16. uri NK Ilirska Bistrica : NEK Svoboda, Športni center Trnovo
- nedelja, 29. aprila** PRVENSTVENA TEKMA 3. SNL - zahod
ob 16. uri NK Ilirska Bistrica : NK Galeb Koper Invest, Športni center Trnovo

TENIS

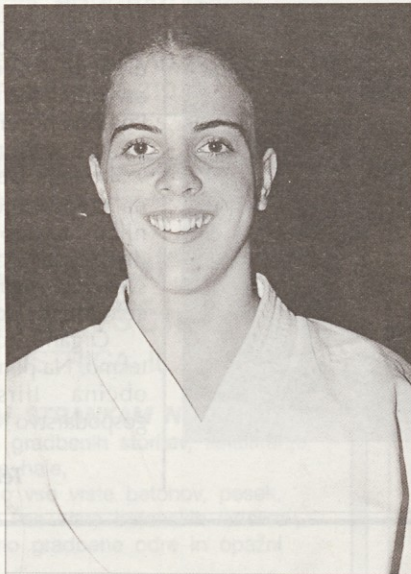
- sreda, 1. aprila** OTVORITEV SEZONE '98
vsak dan REKREATIVNI TENIS
od 9. do 19. ure Igrišče pri OŠ A. Žnidaršiča Ilirska Bistrica
Informacije: tel. 42 220, klubski prostori Tenisa kluba

KOŠARKA

- petek, 3. aprila** PLAYOFF OBČINSKE
KOŠARKARSKA LIGE - polfinale
ob 19. in 20. uri Športna dvorana OŠ Antona Žnidaršiča Ilirska Bistrica
- sobota, 4. aprila** PLAYOFF OBČINSKE
KOŠARKARSKA LIGE - finale
ob 19. in 20. uri Športna dvorana OŠ Antona Žnidaršiča Ilirska Bistrica

NI OD MUH TA ŠPELA

Karate klub *Samurai* iz Ilirske Bistrice je s svojim delom, vzgojo ter treniranjem mladih športnikov in doseganjem rezultatov ponos Bistrice. V svojih vrstah imajo poleg kvalitetnih "borcev" tudi državne reprezentante. Ena od njih je tudi 15-letna Špela Muha, članica mladinske reprezentance. Uspehi v športu in odlične ocene v šoli so ji omogočili vpis na športno gimnazijo v Ljubljani-Šiški. V športu osvaja medalje, v šoli je v vsem vzorna. Življenjski cilj ji je, da po šolanju nadaljuje s športom.

»Z njim sem se začela ukvarjati kot osnovnošolka v OŠ Dragotina Ketteja. Moja prva ljubezen v športu je bila kraljica športa - atletika. Oboževala sem tudi odbojko, vendar so takrat vsi videli v meni predvsem perspektivno atletinjo. Tako sem velik del časa nastopala v Postojni kot članica AK Postojna.«

Kako si začela s karatejem?

»Pred štirimi leti sem zaradi napornih treningov in vožnje v Postojno izbrala drug šport. Vpisala sem se v karate klub, kjer sem registrirana še danes. Odločilno je bilo to, da so v klubu trenirale moje sošolke, malo pa je morda k temu pripomogla tudi prva diploma, ki sem jo osvojila na tekmovalstvu.«

V uspešnih štirih letih si dosegla zavidljive rezultate.

»Točno. Kot tekmovalka KK *Samurai* sem dosegla opazne rezultate v Sloveniji in na mednarodnih tekmovaljih. Sem namreč tudi članica državne mladinske reprezentance, v kateri sem na raznih tekmovaljih osvojila več medalj, diplom in plaket.«

Ali lahko izvzameš tiste najboljše?

Vsi uspehi so mi pri srcu. V letu dni sem bila na raznih tekmovaljih enajstkrat proglašena kot zmagovalka, na drugi poziciji pa sem bila šestkrat. Na mednarodnih tekmovaljih sem bila štirikrat prva, na drugem mestu pa enkrat.

Za tvoje uspehe si dobila tudi priznanje Športne zveze Ilirske Bistrice?

»Kot mlada športnica sem 1995 in 1996 prejela priznanje Janka Kovačiča, ki ga podeljuje Športna zveza. Ta priznanja in uspehi so v meni vzbudili še večjo željo po športu. Tako sem se odločila, da v tem ostanem še naprej. Kot prva Bistričanka sem se vpisala na športno gimnazijo v Ljubljani; za vpis so bili potrebni posebni uspehi.«

Kateri?

»Od 130 prijavljenih nas je bilo sprejetih 54, kar priča o zelo strogih pogojih. Poleg uspeha v šoli sem morala zadovoljiti tudi kriterijem olimpijskega komiteja za posamezne športe. Pomembno je bilo tudi to, da je moral moj trener **Stojan Šestan** napisati moj celotni individualni tekmovalni program v KK *Samurai*. Ko je bilo vse zbrano, se mi je uresničila želja in postala sem učenka športne gimnazije.«

Tekst in slika: Petar Nikolič

24. POHOD NA SNEŽNIK

NA SNEŽNIKU PONOVO
ZELO ŽIVAHNO

Približno 3.500 pohodnikov in planincev se je v soboto in nedeljo, 14. in 15. marca udeležilo že 24. tradicionalnega pohoda na Snežnik. Pohod je minil brez nezgod v mrzlem meglenem in v soboto tudi vetrovnem vremenu. Vse je po toplem februarju presenečilo izredno hud mrz, ki sta ga omilila toplejši sprejem in skodelica čaja v koči na vrhu Snežnika.

Leto pred srebrnim jubilejem so Snežnik obiskali pohodniki iz vse Slovenije: od Prekmurja, Štajerske, Primorske, Notranjske, Gorenjske, Koroške pa vse do Dolenjske. Manjkali pa niso niti planinci iz Zamejstva. Vodja in glavni organizator pohoda **Hinko Poročnik** iz PD Snežnik Ilirska Bistrica, nam je povedal, da se je pohoda udeležilo tudi veliko Hrvatov, ki so večinoma prihajali iz Istre, Reke z okolico, iz Zagreba ter celo iz Slavonske Požege. Pohod je ocenil kot uspešen predvsem zato, ker je minil brez nezgod.

Radio kluba *Snežnik*, *Jamarskega kluba Netopir* in *Podgorskega roba tabornikov Kuteževega*, ki so jim pomagali tudi policijske bistriške policijske postaje. Bistriški gorskim reševalcem so se pridružili še trije prostovoljci iz Ljubljane: dva reševalca in en zdravnik, ki pa na srečo vseh skorajda niso imeli nobenega dela. Tako velika ekipa je seveda nujno potrebna, saj zahtevni pohod z več kot tri tisoč udeleženci velika priprava, dela in zbranosti organizatorjev. Hinko Poročnik je dejal, da so s pripravi začeli že po 15. januarju, ko

Pripravljanje poti

Udeleženci pohoda na poti proti vrhu Snežnika

Letos se ga je udeležilo 702 novincev, 61 planincev se gaje udeležilo že desetič zapored, štirje so se ponasili že z dvajsetimi pohodi na Snežnik. **Ada Rolih** in **Jože Božič** iz Ilirske Bistrice pa sta se udeležila vseh štiriindvajsetih pohodov. Vsi udeleženci, ki so plačali štartnino, so bili zavarovani, pripadala jim je skodelica ali dve čaja, jubilarji pa so dobili tudi posebna priznanja in značke v skladu s pravilnikom o pohodu PD Snežnik.

Da je vse teklo kot namazano, je skrbela ekipa petdesetih prostovoljcev iz PD Snežnik, Gorske reševalne službe,

so začeli zbirati potrebna dovoljenja. Najhušje pa je bilo nekaj dni pred samim pohodom, ko jih je čakala glavna vseh dela. Letos jim je bilo tudi vreme bolj naklonjeno, saj jim zaradi pomanjkanja snega ni bilo treba skrbeti za pluzenje cest in parkirišča na Sviščakih. Pomagali pa so jim tudi pokrovitelji: Zavarovalnica Triglav iz Postojne, Občina Ilirska Bistrica, Pivka, Droga Portorož, ki je priskrbelo čaja za več kot 700 litrov napitka, in Mlinotes iz Ilirske Bistrice.

Slike: H. Poročnik

MLADI STRELCI
NAPREDUJEJO

Člane strelske družine 4. junij iz Ilirske Bistrice že leta uspešno vodi trener **Slavko Mahne**. Po dvomesečnih aktivnih pripravah na strelišču v Domu na Vidmu so se udeležili raznih medobčinskih in regijskih tekmovalj, trikrat tedensko imajo treninge, zanimivo pa je, da je v tem številčno majhnem društvu največ mladih strelcev, učencev osnovnih in srednjih šol. O njihovem delu Slavko Mahne pravi: »Rezultati so zaenkrat dobri, saj se zelo trudimo, čeprav nas je malo. Če bi imeli še kakšnega pokrovitelja, bi nam bilo lažje in tudi uspehi bi bili temu primerni.«

športpress

ODKUPUJEMO
DELNICE:

SAVA, COLOR, GORENJE, FRUCTAL, LUKA KOPER-B, EMONA OBALA KOPER-B IN C, INTEREUROPA-B-C, DROGA-B, ISTRABENZ-B

* posredujemo na borzi
* upravljamo portfelje

ILIRSKA BISTRICA, Cankarjeva 2
Tel.: 067/41-935